

Uždamosios akcinės bendrovės
Viešųjų investicijų plėtros agentūros

**TARPINĖS FINANSINĖS ATASKAITOS,
PARENGTOS PAGAL TARPTAUTINIUS
FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTUS,
PRIIMTUS TAIKYTI EUROPOS SĄJUNGOJE**

**UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ
2019 M. BIRŽELIO 30 D.**

Plėtra

Finansai

Inovacijos

2019 m. rugpjūčio 9 d.

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA

Straipsniai	Pastabos	2019 m. birželio 30 d.	2018 m. gruodžio 31 d.
TURTAS			
Ilgalaikis turtas			
Nematerialusis turtas	1	253.950	267.680
Ilgalaikis materialusis turtas	2	57.337	43.173
Asocijuotųjų įmonių akcijos	3	1	1
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	4	10.364	10.364
Ilgalaikio turto iš viso		321.652	321.218
Trumpalaikis turtas			
Atsargos	5	4.768	7.044
Išankstiniai apmokėjimai	6	3.165	7.237
Pirkėjų skolos			
Asocijuotųjų įmonių skolos	7	75.780	33.193
Kitos gautinos sumos	7	668.360	483.685
Iš anksto sumokėtas pelno mokestis	7	47.245	47.245
Trumpalaikės investicijos	8	9.999.900	999.900
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	9	478.362	9.944.579
Ateinančių laikotarpių sąnaudos	10	5.643	9.879
Trumpalaikio turto iš viso		11.283.223	11.532.762
TURTO IŠ VISO		11.604.875	11.853.980
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
Nuosavas kapitalas			
Įmonės savininko kapitalas (įstatinis kapitalas)	11	11.001.151	2.001.136
Privalomasis rezervas arba atsargos (rezervinis) kapitalas	12	236.604	233.122
Kiti rezervai	12	33.314	49.035
Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	13	105.073	284.101
Nuosavo kapitalo iš viso		11.376.142	2.567.394
Ilgalaikiai įsipareigojimai			
Pensijų ir panašių įsipareigojimų atidėjiniai	15	4.362	4.362
Kiti atidėjiniai			
Ilgalaikiai įsipareigojimai iš viso		4.362	4.362
Trumpalaikiai įsipareigojimai			
Gauti avansai			
Skolos tiekėjams		34.379	10.406
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai		76.795	63.588
Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai		113.197	9.185.336
Sukauptos sąnaudos			22.894
Trumpalaikiai įsipareigojimai iš viso	14	224.371	9.282.224
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO		11.604.875	11.853.980

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatsiejama šių finansinių taskaitų dalis

BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA

Straipsniai	Pastabos	2019 m. birželio 30 d.	2018 m. birželio 30 d.
Pajamos		971.209	794.894
Kitos veiklos pajamos		13.068	30.000
Pajamų iš viso	13	984.277	824.894
Ilgalaikio turto nusidėvėjimas ir amortizacija		(27.062)	(36.787)
Išmokos darbuotojams ir susijusios išmokos		(563.840)	(450.586)
Konsultacinės paslaugos		(42.883)	(69.106)
Centrinės projektų valdymo agentūros paslaugos		(66.427)	(4.435)
Administracinių patalpų, įmonės automobilio nuoma		(49.724)	(37.432)
Ilgalaikio turto priežiūros, eksploatavimo sąnaudos		(29.048)	(16.104)
Komunalinės, automobilio sąnaudos		(21.547)	(19.392)
Komandiruočių sąnaudos		(11.628)	(13.091)
Ryšių paslaugų, automobilių stovėjimo akštelės nuomos sąnaudos		(15.101)	(17.459)
Kvalifikacijos kėlimo sąnaudos		(9.721)	(11.809)
Biuro, kitos bendrosios administracinės sąnaudos		(63.015)	(31.998)
Sąnaudų iš viso	13	(899.997)	(708.198)
Veiklos pelnas		84.280	116.696
Finansinės veiklos pajamos (kitos palūkanų ir panašios pajamos)		4.429	1.243
Finansinės veiklos sąnaudos (palūkanų ir kitos panašios sąnaudos)		(181)	(6)
Finansinės veiklos rezultatas	13	(4.248)	1.237
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą		88.528	117.933
Pelno mokestis			
Grynasis pelnas		88.528	117.933
Kitos bendrosios pajamos, kurios nebus perkeltamos į pelną (nuostolius) ateityje			
Kitos bendrosios pajamos, kurios bus perkeltamos į pelną (nuostolius) ateityje			
Bendrujų pajamų iš viso		88.528	117.933

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatsiejama šių finansinių taskaitų dalis

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

	Pas- ta- bos	Apmokėtas įstatinis arba pagrindinis kapitalas	Privalomasis arba atsargos (rezervinis) kapitalas	Kiti rezervai	Nepaskirsty- tasis pelnas (nuostoliai)	Iš viso
2016 m. gruodžio 31 d. likutis		2.001.136	200.115		902.950	3.104.201
2017 m. gruodžio 31 d. likutis		2.001.136	221.329	13.987	808.990	3.045.442
Grynasis metų pelnas					69.633	14.554
Kitos bendrosios pajamos						
Bendrųjų pajamų ataskaitoje nepripažintas pelnas (nuostoliai)					24.400	24.400
Bendrųjų pajamų iš viso					94.033	38.954
Dividendai					(572.081)	(572.081)
Kitos išmokos			11.793	35.048	(46.841)	
Sudaryti rezervai						
2018 m. gruodžio 31 d. likutis		2.001.136	233.122	49.035	284.101	2.567.394
Bendrųjų pajamų ataskaitoje nepripažintas pelnas (nuostoliai)						
Grynasis metų pelnas					88.528	88.528
Dividendai					(266.509)	(266.509)
Sudaryti rezervai			3.482	33.314	(36.796)	
Panaudoti rezervai				(49.035)	49.035	
Įstatinio kapitalo padidinimas		9.000.015				9.000.015
Kitos išmokos					(13.286)	(13.286)
2019 m. birželio 30 d. likutis		11.001.151	236.604	33.314	105.073	11.376.142

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatsiejama šių finansinių taskaitų dalis

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

Straipsniai	Pastabos	2019 m. birželio 30 d.	2018 m.
Pagrindinės veiklos pinigų srautai			
Grynasis pelnas (nuostoliai)		88.528	69.633
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos		28.070	69.978
Atidėtojo pelno mokesčio turto sumažėjimas (padidėjimas)		-	(4.646)
Atsargų, išskyrus sumokėtus avansus, sumažėjimas (padidėjimas)		2.276	(557)
Sumokėtų avansų sumažėjimas (padidėjimas)		4.072	(1.847)
Pirkėjų skolų sumažėjimas (padidėjimas)		-	
Įmonių grupės įmonių ir asocijuotųjų įmonių skolų sumažėjimas (padidėjimas)		(42.587)	(33.193)
Kitų gautinų sumų sumažėjimas (padidėjimas)		(184.675)	56.911
Trumpalaikių investicijų sumažėjimas (padidėjimas)		(9.000.000)	100
Ateinančių laikotarpių sąnaudų ir sukauptų pajamų sumažėjimas (padidėjimas)		4.236	(2.157)
Atidėjinių padidėjimas (sumažėjimas)		-	(8.637)
Trumpalaikių skolų tiekėjams ir gautų avansų padidėjimas (sumažėjimas)		23.973	(70.073)
Su darbo santykiais susijusių įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)		13.207	34.486
Kitų mokėtinų sumų ir įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)		(9.072.139)	9.143.676
Sukauptų sąnaudų ir ateinančių laikotarpių pajamų padidėjimas (sumažėjimas)		(22.894)	19.317
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai		(18.157.933)	9.272.991
Investicinės veiklos pinigų srautai			
Ilgalaikio turto, išskyrus investicijas, įsigijimas		(28.504)	(63.725)
Kitas investicinės veiklos pinigų srautų padidėjimas			(1)
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai		(28.504)	(63.726)
Finansinės veiklos pinigų srautai			
Pinigų srautai, susiję su įmonės savininkais		8.733.506	(572.081)
Akcijų išleidimas		9.000.015	
Dividendų išmokėjimas		(266.509)	(572.081)
Pinigų srautai, susiję su kitais finansavimo šaltiniais			25.681
Kitų įmonės įsipareigojimų sumažėjimas		(13.286)	(42.370)
Kitas finansinės veiklos pinigų srautų padidėjimas			68.593
Kitas finansinės veiklos pinigų srautų sumažėjimas			(542)
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		8.720.220	(546.400)
Valiutų kursų pokyčio įtaka grynųjų pinigų ir pinigų ekvivalentų likučiui			
Grynasis pinigų srautų padidėjimas (sumažėjimas)		(9.466.217)	8.662.865
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje		9.944.579	1.281.714
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje		478.362	9.944.579

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatsiejama šių finansinių taskaitų dalis

FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. BENDROJI DALIS

Uždaroji akcinė bendrovė Viešųjų investicijų plėtros agentūra (toliau - VIPA) - 2012 m. lapkričio 28 d. LR Vyriausybės nutarimu Nr. 1428 įsteigta finansų įstaiga. VIPA yra ribotos civilinės atsakomybės juridinis asmuo, Juridinių asmenų registre įregistruota 2013 m. balandžio 11 d., įmonės kodas 303039520, registracijos adresas - Lukiškių g. 2, Vilnius, Lietuva, veiklos vykdymo vieta - Gedimino pr. 18/ Jogailos g. 2, Vilnius. VIPA duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre.

VIPA yra valstybės įsteigta finansų įstaiga, kurios tikslas - finansuoti ir skatinti tvarią plėtrą srityse, kuriose yra rinkos nepakankamumas, siekiant pelningos veiklos, kuriant, įgyvendinant bei administruojant finansines priemones, skirtas viešojo sektoriaus investicijoms viešosios infrastruktūros bei viešųjų paslaugų modernizavimui, ir teikiant su šiomis finansinėmis priemonėmis susijusias finansines paslaugas.

VIPA teikė lengvatines paskolas aukštųjų mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų bendrabučiams atnaujinti (modernizuoti) pagal LR švietimo ir mokslo ministro ir LR aplinkos ministro patvirtintą programą, kurios tikslas - atnaujinti (modernizuoti) bendrabučius, pastatytus pagal iki 1993 metų galiojusius statybos techninius normatyvus, siekiant racionalaus energinių išteklių naudojimo, pagerinti studentų ir mokinių gyvenimo bendrabučiuose sąlygas. Lėšos lengvatinėms paskoloms pagal šią programą buvo skiriamos taikant Europos Komisijos JESSICA iniciatyvą

VIPA teikia lengvatines paskolas daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) pagal LR Vyriausybės patvirtintą programą, kurios tikslas - sumažinti šiluminės energijos sąnaudas, racionaliai naudoti energijos išteklius, užtikrinti efektyvų būsto naudojimą, gerinti gyvenamąją aplinką bei gyventojų gyvenimo kokybę.

Lietuvoje finansinės priemonės infrastruktūrai buvo pradėtos įgyvendinti siekiant atnaujinti (modernizuoti) daugiabučius namus. 2009 metais buvo įsteigtas JESSICA Kontroliuojantysis fondas (JESSICA KF), valdomas Europos investicijų banko, VIPA paskirta finansiniu tarpininku.

Remiantis sėkminga JESSICA KF įgyvendinimo patirtimi bei įvertinus visus finansinių priemonių privalumus 2014-2020 m. periodu apsispręsta plėsti finansinių priemonių taikymą ir panaudojant 2014-2020 m. ES struktūrinių fondų lėšas įsteigtas Daugiabučių namų modernizavimo fondas (DNMF), finansuojamas iš Europos regioninės plėtros fondo. VIPA paskirta DNMF valdytoja.

VIPA paskirta Energijos efektyvumo, Kultūros paveldo, Savivaldybių pastatų fondų valdytoja. 2019 m. vasario 1 d. Finansų ministerija su Aplinkos ministerija ir VIPA pasirašė trišalę sutartį, kuria įsteigė Sanglaudos fondo lėšomis finansuojamą Vandentvarkos fondą.

2018 m. spalio 17 d. LR Vyriausybės nutarimu Nr. 1046 VIPA pavesta vykdyti NPĮ veiklą urbanizuotų ar urbanizuojamų teritorijų plėtros, būsto ir viešosios arba viešajam interesui tenkinti skirtos infrastruktūros objektų atnaujinimo ir plėtros, energijos vartojimo efektyvumo skatinimo srityse. VIPA planuoja investicijas į tas viešojo sektoriaus sritis, kuriose finansavimas neteikiamas ar nepakankamas arba sąlygos nėra optimalios.

Pagrindiniai teisės aktai, reglamentuojantys VIPA veiklą: Akcinių bendrovių įstatymas, Finansų įstaigų įstatymas, LR Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymas, Lietuvos nacionalinių plėtros įstaigų vidaus kontrolės reikalavimų aprašas, Nacionalinių plėtros įstaigų sąrašo tvarkymo taisyklės, Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairės, LR Vyriausybė nutarimas Nr. 665 „Dėl valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“, Viešųjų pirkimų įstatymas, Buhalterinės apskaitos įstatymas ir mokesčių apskaičiavimą bei mokėjimą reglamentuojantys teisės aktai.

VIPA administracijos vadovas - generalinis direktorius Gvidas Dargužas, einantis šias pareigas nuo 2013 m. gegužės 2 d.

2019 m. birželio 30 d. VIPA dirbo 54 darbuotojai (iš jų 3 vaiko priežiūros atostogose), vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius - 47,33.

VIPA pateikiamame finansinės būklės ataskaitoje, bandrųjų pajamų ataskaitoje, pinigų srautų ataskaitoje bei nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitoje ir aiškinamojo rašto pastabose duomenys pateikiami suminiais skaičiais, euro tikslumu. VIPA finansinės ataskaitos sudarytos 2019 m. rugpjūčio 9 d.

VIPA filialų ir atstovybių neturi.

VIPA yra komanditinės ūkinės bendrijos „Energijos efektyvumo finansavimo platforma“ tikrasis narys. Bendrijos Tikrojo nario įnašas yra 1 Eur (vienas euras).

VIPA veiklos tyrimų ir plėtros srityje nevykdė.

VIPA VEIKLOS JURIDINIS PAGRINDAS

VIPA veiklos juridinis pagrindas nustatytas uždarnosios akcinės bendrovės Viešųjų investicijų plėtros agentūros įstatų patvirtinimo LR Finansų ministro 2013 m. vasario 8 d. įsakyme Nr. 1K-059 (kartu su 2015 m. gegužės 20 d., 2016 m. kovo 17 d., 2016 m. gruodžio 6 d., 2017 m. vasario 22 d., 2018 m. sausio 17 d., 2019 m. kovo 8 d. LR Finansų ministro įsakymų Nr. 1K-180, 1K-88, 1k-431, 1K-60, 1K-14, 1K-80 pakeitimais).

VIPA įstatinis kapitalas 2019 m. II ketv. buvo padidintas nuo 2 001 136 Eur iki 11 001 151,04 Eur. LR Vyriausybė 2018 m. gruodžio 19 d. priėmė nutarimą Nr. 1313 „Dėl Valstybės turto investavimo ir uždarnosios akcinės bendrovės Viešųjų investicijų plėtros agentūros įstatinio kapitalo didinimo“, kuriuo valstybei nuosavybės teise priklausantis turtas (pinigai) - 9 000 015,04 Eur - kaip papildomas įnašas buvo perduotas uždarnosios akcinės bendrovės Viešųjų investicijų plėtros agentūros (VIPA) įstatiniam kapitalui didinti. Šiuo nutarimu Vyriausybė sutiko, kad LR finansų ministerija, VIPA valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų valdytoja, priimtų sprendimą padidinti VIPA įstatinį kapitalą papildomu 9 000 015,04 Eur įnašu, išleidžiant 310 774 nematerialias paprastaisiais vardines akcijas, kurių kiekviena - 28,96 Eur nominalios vertės. Akcijų emisijos kaina lygi jų nominaliajai vertei. Visos išleistos naujos akcijos perduotos valstybei.

Šis įstatinio kapitalo padidinimas leis VIPA toliau sėkmingai vystyti naujus viešosios infrastruktūros ir viešojo intereso projektų finansavimo produktus Lietuvoje.

Atskaitinio laikotarpio pabaigoje visos turimos akcijos buvo pilnai apmokėtos.

2019 m. birželio 30 d. VIPA neturėjo įsigijusi savų akcijų.

Visos VIPA akcijos (100 proc.) priklauso valstybei, kurios savininko nuosavybės teises įgyvendina LR finansų ministerija.

Įstatuose nustatytas VIPA veiklos tikslas - finansuoti ir skatinti tvarią plėtrą srityse, kuriose yra rinkos napakankamumas, siekiant pelningos veiklos.

2. APSKAITOS POLITIKA

2.1. REIKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI

Žemiau pateikiami pagrindiniai apskaitos principai, kuriais vadovaujantis parengtos šios VIPA finansinės ataskaitos (VIPA parengta vadovaujantis Tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais). Šie apskaitos principai nuosekliai taikomi visiems ataskaitose pateiktiems laikotarpiams, jeigu nenurodyta kitaip.

Finansinės ataskaitos parengtos remiantis istorinės savikainos pagrindu.

VIPA finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais.

VIPA apskaita vedama laikantis kaupimo, atsargumo, palyginimo, įmonės veiklos tęstinumo, turinio svarbos bei kitų apskaitos principų.

Nauji ir/arba pakeisti standartai bei jų aiškinimai, kuriuos pradėjo taikyti VIPA:

Standartai, pritaikyti VIPA 2019 metų finansinėse ataskaitose, dėl kurių 2018 metais buvo keičiama VIPA apskaitos politika, yra:

- **9-asis TFAS „Finansinės priemonės“; ir**
- **15-asis TFAS Pajamos iš sutarčių su klientais**

Standartai bei esamų standartų pakeitimai ir aiškinimai, kurie galioja nuo 2018 m. sausio 1 d., tačiau nėra aktualūs VIPA-ai:

Kiti nauji ar pakeisti standartai ar aiškinimai, išleisti TASV ir patvirtinti ES, taikomi šiose finansinėse ataskaitose pirma kartą, neturi įtakos VIPA-ai, nes arba nėra aktualūs VIPA-ai, arba VIPA apskaitos politika atitinka reikalaujamus apskaitos būdus:

2-ojo TFAS „Mokėjimas akcijomis“ pakeitimas (taikoma finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. ar vėliau). Pakeitimai nurodo reikalavimus, kaip apskaityti suteikiančių teisę ir kitų sąlygų įtaką akcijomis išreikštų mokėjimų padengiamų pinigais vertinimui, bei kaip apskaityti akcijomis išreikštų mokėjimų sandorius su galimybe nurodyti išskaitomo mokesčio įsipareigojimą, bei kaip apskaityti akcijomis išreikštų mokėjimų sandorių sąlygų pasikeitimą, dėl kurio pasikeičia akcijomis išreikštų mokėjimų klasifikavimas iš pinigais padengiamų į nuosavybės vertybiniais popieriais padengiamus.

4-ojo TFAS Draudimo sutartys“ pakeitimas (taikoma finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. ar vėliau). Pakeitimai sprendžia problemas, kylančias taikant naująjį finansinių instrumentų standartą TFAS 9, kai draudimo sutarčių standartas TFAS 4 nėra atitinkamai pakeistas. Minėtos problemos apima laikinuosius svyravimus skelbiamuose veiklos rezultatuose.

Metiniai TFAS standartų 2014-2016 m. patobulinimai, susiję su 1-uoju TFAS „TFAS taikymas pirmą kartą“, 12-uoju IFRS „Informacijos apie dalis kitose įmonėse atskleidimas“ ir 28-uoju TAS „Investicijos į asocijuotas įmones ir jungtinę veiklą“ (taikoma finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. ar vėliau):

1-ojo TFAS pakeitimas pašalina trumpalaikes išimtis, taikytas dėl 7-ojo TFAS „Finansinės priemonės. Atskleidimai“, 19-ojo TAS „Išmokos darbuotojams“ ir 10-ojo TFAS „Konsoliduotosios finansinės ataskaitos“. Taikytos išimtys nebegalioja ir buvo galimos laikotarpiams, kurie jau praėjo.

12-ojo TFAS pakeitimai buvo atlikti siekiant paaiškinti 12-ojo TFAS apimtį dėl dalių įmonėse, kurios patenka į 5-ojo TFAS „Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti, ir nutraukta veikla“ apimtį. Pakeitimai paaiškina, kad išimtys nėra taikomos dėl visų atskleidimo reikalavimų 12-ajame TFAS kai įmonės yra klasifikuojamos kaip turtas, skirtas parduoti, ar nutraukiama veikla.

28-asis TAS buvo pakeistas siekiant paaiškinti, kad rizikos kapitalo organizacija, investicinis fondas, patikos fondas ar panašios įmonės (įskaitant investicinius draudimo fondus) gali pasirinkti apskaityti investicijas į jungtinę veiklą ir asocijuotas įmones tikraja verte arba naudojant nuosavybės metodą (kiekvienai investicijai atskirai).

40-ojo TAS „Investicinis turtas“ pakeitimai (taikoma finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. ar vėliau). 40-asis TAS reikalauja perkelti turtą iš/į investicinio turto tik

tada, kai yra to turto naudojimo pasikeitimas. Pakeitimai paaiškina, kad vadovybės ketinimų dėl turto naudojimo pasikeitimas atskirai nėra naudojimo pasikeitimo įrodymas. Taip yra todėl, kad vadovybės ketinimai atskirai be kitų aplinkybių pasikeitimų nėra turto naudojimo pasikeitimas.

22-asis TFAAK „Sandoriai užsienio valiuta ir avansinis atlygis“ (taikoma finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. ar vėliau). TFAAK 22 aiškinimas pateikia rekomendacijas, kokį valiutos kursą naudoti pateikiant sandorius valiuta (tokius kaip pardavimų sandoriai), kai mokėjimas yra gaunamas ar atliekamas iš anksto.

Standartai bei esamų standartų pakeitimai ir aiškinimai, kurie dar neįsigaliojo / įsigaliojo ir kurių nepradėjo taikyti anksčiau laiko / pradėjo taikyti nuo 2019 metų:

Tarptautinių apskaitos standartų valdyba (TASV) paskelbė keletą standartų ir jų aiškinimų, kurie įsigalios būsimaisiais ataskaitiniais laikotarpiais, ir kurių VIPA netaikė anksčiau.

Svarbiausi iš jų yra šie:

- 16-asis TFAS „Nuoma“ (privalomai taikoma laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau).
- TFAAK 23-asis aiškinimas „Neapibrėžtumas dėl pelno mokesčio taikymo“ (taikoma finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. ar vėliau)

16-asis TFAS „Nuoma“ (taikoma finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. ar vėliau). Dėl 16 TFAS taikymo VIPA turės pripažinti turto naudojimo teises ir nuomos įsipareigojimus visoms sutartims, kurios yra nuomos sutartis arba kurių dalis yra nuomos sutartis.

VIPA apskaitys nuomos sandorius finansinės būklės ataskaitoje tik nuo 2019 m. sausio 1 d. Tuo pačiu vertins teises į turtą vertinimo data pasirenkant taip pat 2019 m. sausio 1 d. Tai užtikrins, kad nebus įtakos grynajam turtui iš karto tai datai.

Vietoje veiklos nuomos mokėjimų pripažinimo veiklos sąnaudomis, VIPA pripažins nuomos mokesčio sąnaudas nuo nuomos įsipareigojimų ir teisių į turtą nusidėvėjimą. Tai padidins 2019 m. finansinėse ataskaitose pateiktą EBITDA suma, lygia dabartiniams veiklos nuomos kaštams, kurie 2018 m. gruodžio 31 d. sudarė apytiksliai 61 tūkst.EUR.

TFAAK 23-asis aiškinimas „Neapibrėžtumas dėl pelno mokesčio taikymo“ (taikoma finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. ar vėliau)

Interpretacija aiškina, kaip taikyti 12-ojo TAS „Pelno mokesčiai“ taikomus pripažinimo ir vertinimo kriterijus, kai yra neapibrėžtumų dėl pelno mokesčio traktavimo. VIPA svarsto apie standarto poveikį, įtaką VIPA-ai ir pritaikymo laiką.

VIPA nesitiki kitų TASV paskelbtų, bet dar negaliojančių standartų ir paaiškinimų reikšmingos įtakos VIPA-ai.

9-ojo TFAS pakeitimai „Išankstiniai mokėjimai su neigiama kompensacija“ (taikoma finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. ar vėliau)

Šie 9-ojo TFAS pakeitimai leidžia įmonėms įvertinti amortizuota savikaina dalį iš anksto sumokėtų sumų už finansinį turtą su vadinamąja neigiama kompensacija. VIPA svarsto apie standarto poveikį, įtaką VIPA-ai ir pritaikymo laiką.

Metiniai TFAS standartų 2015-2017 m. patobulinimai, susiję su 3-uoju TFAS „Verslo jungimais“, 11-uoju TFAS „Jungtinė veikla“, 12-uoju TAS „Pelno mokesčiai“ ir 23-uoju TAS „Skolinimosi išlaidos“ (taikoma finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. ar vėliau; dar nėra priimta ES)

3-ojo TFAS pakeitimas „Verslo jungimai“ paaiškina, kad jei ir kai įmonė vėliau įgauna kontrolę, ji turi iš naujo įvertinti savo prieš tai turėtą nuosavybės dalį įsigijimo dienos tikrąja verte.

Grupė pripažįsta bet koki skirtumą tarp jungtinės veiklos tikrosios vertės įsigijimo dieną ir ankstesnės balansinės vertės kaip pelną arba nuostolius. VIPA svarsto apie standarto poveikį, įtaką ir pritaikymo laiką.

11-ojo TFAS pakeitimas „Jungtinė veikla“ paaiškina, kad jei ir kai įmonė vėliau įgauna jungtinę kontrolę, ji negali iš naujo įvertinti savo prieš tai turėtos nuosavybės dalies. Dėl to pakeitimas suderinamas su apskaita, taikoma sandoriams, kuriais asocijuota įmonė tampa pagal jungtinės veiklos sutartį veikiančia įmone ir atvirksčiai. VIPA svarsto apie standarto poveikį, įtaką ir pritaikymo laiką.

12-ojo TAS „Pelno mokesčiai“ pakeitimas paaiškina, kad pelno mokestis nuo dividendų (jei taikoma), kaip apibrėžta 9-jame TFAS, turi būti pripažintas:

- tuo pačiu metu, kai pripažįstamas įsipareigojimas mokėti šiuos dividendus; ir
- bendrųjų pajamų ataskaitoje, kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje arba nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitoje atsižvelgiant į tai, kur VIPA iš pradžių pripažino ankstesnius sandorius ar įvykius, kurie sugeneravo paskirstytiną pelną, iš kurio mokami dividendai.

VIPA svarsto apie standarto poveikį, įtaką VIPA-ai ir pritaikymo laiką.

23-ojo TAS „Skolinimosi išlaidos“ pakeitimas paaiškina, kad kai ilgo parengimo turtas, finansuojamas specialių paskolų pagalba, būna paruoštas numatomam jo panaudojimui ar pardavimui (tokiu būdu, kad skolinimosi išlaidos, patirtos dėl specialių paskolų, daugiau nebegali būti kapitalizuojamos kaip šio ilgo parengimo turto dalis), tokios paskolos tada tampa bendrų skolinimosi išlaidų dalimi. Dėl to nuo tos dienos šioms paskoloms taikytina norma yra įtraukiama nustatant kapitalizacijos dydį, taikomą bendroms skoloms 14 pastraipos tikslais. VIPA svarsto apie standarto poveikį, įtaką VIPA-ai ir pritaikymo laiką.

17-asis TFAS „Draudimo sutartys“ (taikoma finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2021 m. sausio 1 d. ar vėliau; dar nėra priimta ES)

17-ame TFAS nustatyti reikalavimai, kuriuos VIPA turėtų taikyti pateikdama informaciją apie draudimo sutartis, kurias ji sudaro, ir apie jos turimas perdraudimo sutartis. VIPA nesitiki jokios šių pakeitimų įtakos VIPA finansinėms ataskaitoms, kadangi draudimo sektoriuje veikla nėra vykdoma.

19-ojo TAS pakeitimai: Plano pakeitimas, apribojimas ar padengimas (taikoma finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. ar vėliau; dar nėra priimta ES)

Pakeitimai paaiškina, kad jei planas pakeičiamas, apribojamas ar padengiamas, nuo to momento yra privaloma, kad einamųjų paslaugų savikaina ir grynosios palūkanos laikotarpiu po paskesnio vertinimo būtų nustatomi vadovaujantis paskesnio vertinimo prielaidomis. VIPA svarsto apie standarto poveikį, įtaką VIPA-ai ir pritaikymo laiką.

Pakeitimai Nuorodose į TFAS standartų koncepsinę sistemą (taikoma finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d. ar vėliau; dar nėra priimta ES)

Pakeitimai apima peržiūrėtas turto ir įsipareigojimų sąvokas, taip pat naujas rekomendacijas dėl vertinimo ir pripažinimo nutraukimo, pateikimo ir atskleidimo. VIPA svarsto apie pakeitimų poveikį, įtaką VIPA-ai ir pritaikymo laiką.

3-iojo TFAS pakeitimai: Verslo apibrėžimas (taikoma finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d. ar vėliau; dar nėra priimta ES)

Pakeitimai paaiškina, ar įsigyta veikla ir turtas yra verslas ar tik turto grupė. VIPA svarsto apie standarto poveikį, įtaką VIPA-ai ir pritaikymo laiką.

1-ojo ir 8-ojo TFAS pakeitimai: Reikšmingumo apibrėžimas (taikoma finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d. ar vėliau; dar nėra priimta ES)

Pakeitimai pateikia peržiūrėtą 'reikšmingumo' apibrėžimą. VIPA svarsto apie standarto poveikį, įtaką VIPA-ai ir pritaikymo laiką.

2.2. UŽSIENIO VALIUTA

Užsienio valiuta išreikšti sandoriai apskaitomi pagal sandorio dieną galiojusį oficialų valiutų keitimo kursą. Pelnas ir nuostoliai iš tokių sandorių bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo finansinės būklės atsakitos sudarymo dieną yra apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje. Tokie likučiai perkainojami pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigos valiutų keitimo kursą.

2.3. NEMATERIALUSIS TURTAS

Nematerialusis turtas (išskyrus prestižą)

Nematerialusis turtas yra pripažįstamas įsigijimo verte. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei yra tikėtina, kad VIPA gaus su šiuo turtu susijusią ekonominę naudą ateityje ir jei turto vertė gali būti patikimai įvertinta. Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpis gali būti ribotas ir neribotas.

Po pradinio pripažinimo nematerialusis turtas, kuris yra riboto tarnavimo laiko, yra apskaitomas įsigijimo verte (savikaina), atėmus sukauptą amortizaciją ir vertės sumažėjimą (jei toks yra). Nematerialusis turtas yra amortizuojamas tiesiogiai proporcingu metodu per numatytą naudingą tarnavimo laiką. Pelnas ar nuostoliai dėl nematerialiojo turto nurašymo yra apskaitomi kaip grynujų pardavimo įplaukų ir apskaitinės turto vertės skirtumas ir yra pripažįstami kaip pelnas ar nuostoliai, kai turtas yra nurašomas.

Naudingo tarnavimo laikas, likvidacinės vertės ir amortizacijos metodas yra kasmet peržiūrimi užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ilgalaikio nematerialiojo turto, išskyrus prestižą, naudojimo pobūdį.

Nematerialusis turtas, kuris yra neriboto tarnavimo laiko, nėra amortizuojamas, bet kasmet peržiūrimas dėl vertės sumažėjimo, individualiai arba pinigų generuojančio vieneto lygmenyje. Kasmet yra vertinimas neriboto tarnavimo laikas siekiant nustatyti, ar turtas gali būti naudojamas neribotą laiką. Jei ne, toks nematerialusis turtas perspektyviai perklasifikuojamas iš neriboto naudojimo laiko į riboto naudojimo laiką. VIPA 2019 birželio 30 d. ir 2018 m. gruodžio 31 d. neturėjo neriboto tarnavimo nematerialiojo turto.

VIPA nematerialųjį turtą sudaro programinė įranga ir licencijos.

Licencijos

Už licencijas sumokėtos sumos yra kapitalizuojamos ir amortizuojamos per 3 metus.

Programinė įranga

Naujos programinės įrangos įsigijimo išlaidos yra kapitalizuojamos ir pripažįstamos nematerialiuoju turtu, jei šios išlaidos nėra kompiuterinės įrangos sudedamoji dalis. Programinė įranga yra amortizuojama per 3-7 metų laikotarpį. Išlaidos, patirtos atstatant arba išlaikant numatomą ekonominę naudą, kurią VIPA tikisi gauti iš turimų programinių sistemų veiklos, yra pripažįstamos laikotarpio, kai atliekami palaikymo ir priežiūros darbai, sąnaudomis.

2.4. ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS

Pradinę ilgalaikio materialiojo turto vertę sudaro įsigijimo kaina, įskaitant negražinamus įsigijimo mokesčius ir visas tiesiogiai priskirtinas išlaidas, susijusias su turto parengimu eksploatuoti

arba perkėlimu į jo naudojimo vietą. Išlaidos, tokios kaip remonto ir eksploatacijos, patirtos ilgalaikiam materialiajam turtui pradėjus veikti, paprastai yra apskaitomos to laikotarpio, kai jos buvo patirtos, bendrųjų pajamų ataskaitoje. Tais atvejais, kai galima aiškiai įrodyti, jog šių išlaidų dėka padidės ekonominė nauda iš šio ilgalaikio materialiojo turto panaudojimo ir (arba) pailgės jo numatytas ekonominio tarnavimo laikas, išlaidos yra kapitalizuojamos pridėdant jas prie ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo vertės.

VIPA nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą per tokius naudingo tarnavimo laikotarpius:

- kompiuterinei technikai ir ryšių priemonėms - 3 metai,
- mašinoms ir įrengimams - 5 metai,
- baldams - 6 metai.

Naudingo tarnavimo laikas, likvidacinė vertė ir nusidėvėjimo metodas yra peržiūrimi kasmet užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ilgalaikio materialiojo turto naudojimo pobūdį.

Ilgalaikis materialusis turtas yra nurašomas jį pardavus arba kai iš jo naudojimo ar pardavimo nebesitikima jokios ekonominės naudos. Bet koks pelnas ar nuostoliai, atsirandantys dėl turto nurašymo (apskaičiuojamas kaip grynujų pardavimo pajamų ir balansinės turto vertės skirtumas), yra įtraukiami į tų metų bendrųjų pajamų ataskaitą, kuriais turtas yra nurašomas.

2.5. FINANSINIS TURTAS

Vadovaujantis TFAS 9 "Finansinės priemonės: klasifikacija ir vertinimas" finansiniam turtui priskiriami:

- 1) gryniesi pinigai;
- 2) kitų įmonių nuosavybės instrumentai;
- 3) sutartinės teisės: i) gauti grynuosius pinigus ar kitą finansinį turtą iš kitos įmonės; ii) arba apsikeisti finansiniu turtu ar įsipareigojimais su kita įmone įmonei potencialiai palankiomis sąlygomis;
- 4) sutartis, kurios pagrindu ateityje bus arba gali būti atsiskaitoma pačios įmonės nuosavybės instrumentais ir tai: i) ne išvestinės finansinės priemonės, kurių pagrindu įmonė yra arba gali būti įpareigota gauti kintamą skaičių pačios įmonės nuosavybės instrumentų; arba ii) išvestinės finansinės priemonės, už kurias bus arba gali būti atsiskaitoma kitais būdais, nei apsikeitimas fiksuota grynujų pinigų suma ar kitu finansiniu turtu už fiksuotą skaičių pačios įmonės nuosavybės instrumentų.

Vykdam 9-tojo TFAS nuostatas finansinis turtas skirstomas į tris grupes:

- 1) finansinį turtą, kuris vertinamas amortizuota savikaina;
- 2) finansinį turtą, kuris vertinamas tikrąja verte, vertės pokytį pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis bendrųjų pajamų ataskaitoje;
- 3) finansinį turtą, kuris vertinamas tikrąja verte, vertės pokytį pripažįstant pelnu ar nuostoliais bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Finansinis turtas klasifikuojamas ir įvertinamas, t. y. kuriai iš nurodytų finansinio turto grupių turėtų būti priskiriamas, naudojant du testus/vertinimo kriterijus:

- 1) ūkio subjekto finansinio turto valdymo verslo modelis (įvertinama, koku būdu įmonė valdo finansinį turtą siekiant generuoti pinigų srautus, t. y. surenkant sutartinius pinigų srautus, parduodant finansinį turtą arba naudojant abu būdus);
- 2) finansinio turto sutartinių pinigų srautų charakteristikos (įvertinama, ar sutartiniai pinigų srautai apima tik pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimus).

Finansinių priemonių vertės sumažėjimo pripažinimo etapai, kurių naudojimas priklauso nuo kredito rizikos blogėjimo laipsnio po pirminio pripažinimo, yra trys. Pirminio finansinio turto pripažinimo metu ūkio subjektas turi registruoti atidėtuosius finansinio turto, apskaitomų tikrąją vertę, nuostolius ateinančioms 12 mėnesių. Toks pripažinimas taikomas finansiniam turtui, kuris dėl tam tikrų įvykių ar aplinkybių, susidaranciu per ateinančius 12 mėnesių, galėtų lemti finansinius nuostolius ateityje (nebūtinai 12 mėnesių bėgyje). Kiekvieno finansinio periodo pabaigoje ūkio subjektas turi įvertinti, ar nuo pirminio pripažinimo reikšmingai nepasikeitė finansinės priemonės kredito rizika.

Finansinis turtas, vertinamas tikrąją vertę pelne (nuostoliuose)

Finansiniam turtui, vertinamam tikrąją vertę pelne (nuostoliuose), priskiriamas turtas, skirtas parduoti, t. y. jeigu jis buvo įsigytas su tikslu parduoti jį artimiausioje ateityje. Pelnas arba nuostoliai iš šio turto vertės pasikeitimo pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje. VIPA neturi investicijų, vertinamų tikrąją vertę pelne (nuostoliuose).

Investicijos, laikomos iki išpirkimo termino

Finansinis turtas su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais ir fiksuota trukme yra klasifikuojamas kaip laikomas iki išpirkimo termino, jeigu įmonė ketina ir gali jį laikyti iki išpirkimo termino pabaigos. Iki išpirkimo termino laikomos investicijos yra apskaitomos amortizuota įsigijimo vertę. Pelnas arba nuostoliai pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje tada, kai sumažėja tokių investicijų vertė, jos yra nurašomos arba yra amortizuojamos. VIPA neturi investicijų, laikomų iki išpirkimo.

Paskolos ir gautinos sumos

Paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais, kuriuo neprekiuojama aktyvioje rinkoje. Gautinos sumos iš pradžių yra pripažįstamos gautinų lėšų tikrąją vertę. Paskolos ir gautinos sumos yra apskaitomos amortizuota vertę naudojant efektyvios palūkanų normos metodą (išskyrus trumpalaikes gautinas sumas, kurių palūkanų pajamų pripažinimas būtų nereikšmingas) atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, kurie atspindi neatgautinas sumas. Pelnas arba nuostoliai pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje tada, kai toks turtas yra nurašomas, sumažėja jo vertė ar jis yra amortizuojamas.

Finansinis turtas, skirtas parduoti

Finansinis turtas, skirtas parduoti, - tai finansinis turtas, kuris nėra išvestinė finansinė priemonė, skirta parduoti, ir kuris nepriskiriamas nė vienai iš trijų aukščiau paminėtų grupių. Po pirminio pripažinimo finansinis turtas, skirtas parduoti, finansinėse ataskaitose apskaitomas tikrąją vertę. Ne-realizuotas pelnas ar nuostoliai (išskyrus vertės sumažėjimo nuostolius bei užsienio valiutos perskaičiavimo pelną arba nuostolius), susiję su tikrosios vertės pasikeitimu, yra apskaitomi atskirame nusavo kapitalo straipsnyje tol, kol investicijos bus parduotos ar bus pripažintas jų vertės sumažėjimas. Tada sukauptas pelnas arba nuostoliai pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje. Kai finansinio turto, skirto parduoti, tikroji vertė negali būti patikimai įvertinta, toks finansinis turtas apskaitomas įsigijimo vertę. VIPA neturi finansinio turto, skirto parduoti.

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Kiekvienų finansinių ataskaitų sudarymo datą bendrija įvertina finansinį turtą, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Finansinio turto vertė sumažėja tada, kai yra objektyvių požymių, tokių kaip vienas ar keli įvykiai, įvykę po finansinio turto pirminio pripažinimo, kurie turi įtakos įvertintiems finansinio turto ateities pinigų srautams. Vertės sumažėjimo požymių pavyzdžiu gali būti požymiai, kad skolininkas ar grupė skolininkų susiduria su reikšmingais finansiniais sunkumais, nemoka ar vėluoja mokėti palūkanas ar pagrindinę skolos sumą; tikimybė, kad jie

bankrutuos ar bus vykdoma kita finansinė reorganizacija; akivaizdūs faktoriai, tokie kaip įsiskolinimų pokyčiai ar verslo sąlygų pokyčiai, sutampantys su finansinių įsipareigojimų nevykdymu, rodantys, jog egzistuoja įvertinamas būsimų pinigų srautų sumažėjimas. Finansinio turto, apskaitomo amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolių suma yra skirtumas tarp finansinio turto apskaitinės vertės ir įvertintų ateities pinigų srautų dabartinės vertės, apskaičiuotos naudojant efektyvią palūkanų normą.

Viso finansinio turto apskaitinė vertė yra tiesiogiai sumažinama įvertintais vertės sumažėjimo nuostoliais, išskyrus prekybos gautinas sumas, kurių apskaitinė vertė yra sumažinama naudojant abejotinių gautinų sumų sąskaitą. Nuvertėjusios gautinos sumos yra nurašomos, kai jos yra įvertinamos kaip nebeatgautinos.

Jei po finansinės būklės ataskaitos sudarymo datos įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių suma sumažėja ir šis sumažėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiais, kurie įvyko po įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo, tuomet šie anksčiau pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai yra atstatomi per bendrųjų pajamų ataskaitą, bet taip, kad vertės sumažėjimo nuostolių atstatymo dieną turto apskaitinė vertė neviršytų amortizuotos savikainos, kuri būtų buvusi, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais laikotarpiais nebūtų buvę pripažinti.

2.6. FINANSINIO TURTO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ PRIPAŽINIMO NUTRAUKIMAS

Finansinis turtas

Finansinio turto (ar, kur tinkama, dalies finansinio turto ar dalies panašaus finansinio turto grupės) pripažinimas yra nutraukiamas, kai:

- baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas;
- VIPA išlaiko teisę į pinigų srautus, bet prisiima įsipareigojimą sumokėti visą sumą trečiajam šaliai pagal perleidimo sutartį per trumpą laiką;
- VIPA perleidžia savo teisę gauti pinigines įplaukas iš turto ir / arba (a) perleidžia iš esmės visą su finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą, arba (b) nei perleidžia, nei išlaiko su finansiniu turtu susijusios rizikos ir naudos, bet perleidžia šio turto kontrolę.

Kai VIPA perleidžia teises į turto pinigų srautus, bet nei perleidžia, nei išlaiko su turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos ir neperleidžia turto kontrolės, turtas yra pripažįstamas ta dalimi, su kuria VIPA yra vis dar susijusi. Sąsaja su turtu, kuris buvo perleistas kaip garantija, apskaitoma mažesniąja suma iš apskaitinės turto vertės, ir didžiausios numanomos sumos, kurią VIPA gali tekti sumokėti.

Finansiniai įsipareigojimai

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas. Kai vienas esamas finansinis įsipareigojamas yra pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skolintojui, bet kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų balansinių verčių pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2.7. TURTO VERTĖS SUMAŽĖJIMAS

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Kiekvienų finansinių ataskaitų sudarymo datą VIPA įvertina finansinį turtą, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Finansinio turto vertė sumažėja tada, kai yra objektyvių požymių, tokių kaip vienas ar keli įvykiai, įvykę po finansinio turto pirminio pripažinimo,

kurie turi įtakos įvertintiems finansinio turto ateities pinigų srautams. Vertės sumažėjimo požymių pavyzdžiu gali būti požymiai, kad skolininkas ar grupė skolininkų susiduria su reikšmingais finansiniais sunkumais, nemoka ar vėluoja mokėti palūkanas ar pagrindinę skolos sumą; tikimybė, kad jie bankrutuos ar bus vykdoma kita finansinė reorganizacija; akivaizdūs faktoriai, tokie kaip įsiskolinimų pokyčiai ar verslo sąlygų pokyčiai, sutampantys su finansinių įsipareigojimų nevykdymu, rodantys, jog egzistuoja įvertinamas būsimų pinigų srautų sumažėjimas. Finansinio turto, apskaitomo amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolių suma yra skirtumas tarp finansinio turto apskaitinės vertės ir įvertintų ateities pinigų srautų dabartinės vertės, apskaičiuotos naudojant pirminio pripažinimo metu nustatytą apskaičiuotų palūkanų normą.

Viso finansinio turto apskaitinė vertė yra tiesiogiai sumažinama įvertintais vertės sumažėjimo nuostoliais, išskyrus prekybos gautinas sumas, kurių apskaitinė vertė yra sumažinama naudojant abejotinių gautinų sumų sąskaitą. Nuvertėjusios gautinos sumos yra nurašomos, kai jos yra įvertinamos kaip nebeatgautinos.

Jei po finansinių ataskaitų sudarymo datos įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių suma sumažėja ir šis sumažėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiais, kurie įvyko po įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo, tuomet šie anksčiau pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai yra atstatomi ir parodomi bendrųjų pajamų ataskaitoje, bet taip, kad vertės sumažėjimo nuostolių atstatymo dieną turto apskaitinė vertė neviršytų amortizuotos savikainos, kuri būtų buvusi, jei nuostoliai dėl turto vertės sumažėjimo ankstesniais laikotarpiais nebūtų buvę pripažinti.

Kitas turtas

Kito turto vertės sumažėjimas yra įvertinamas tuomet, kai įvykiai ar aplinkybės parodo, kad turto vertė gali neatsipirkti. Kai apskaitinė vertė viršija turto atsipirkimo vertę, vertės sumažėjimas apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitos pelno (nuostolių) dalyje. Vertės sumažėjimo, apskaityto ankstesniais laikotarpiais, atstatymas apskaitomas, kai yra požymių, kad pripažinti nuostoliai dėl turto vertės sumažėjimo nebeegzistuoja ar reikšmingai sumažėjo. Atstatymas yra apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje tame pačiame straipsnyje, kuriame buvo apskaityti vertės sumažėjimo nuostoliai.

2.8. ATSARGŲ APSKAITA

Atsargos pirminio pripažinimo metu yra apskaitomos įsigijimo savikaina. Vėlesniais laikotarpiais atsargos yra apskaitomos grynąja galimo realizavimo verte arba įsigijimo savikaina - priklausomai nuo to, kuri yra mažesnė. Atsargų savikaina apima įsigijimo kainą ir susijusius mokesčius bei tas pridėtines išlaidas, kurios susidarė gabenant atsargas į dabartinę jų buvimo vietą ir suteikiant joms dabartinę būklę. Savikaina nustatoma naudojant FIFO metodą. Grynoji galimo realizavimo vertė - įvertinta pardavimo kaina, esant įprastinėms verslo sąlygoms, atėmus įvertintas gamybos užbaigimo išlaidas ir įvertintas rinkodaros ir paskirstymo išlaidas. Atsargos, kurios nebegali būti realizuotos, yra nurašomos.

2.9. PINIGAI IR JŲ EKVIVALENTAI

VIPA pinigus sudaro pinigai, esantys bankų sąskaitose (kasos nėra). Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, labai likvidžios investicijos, lengvai konvertuojamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų terminas neviršija trijų mėnesių, o vertės pokyčių rizika yra labai nežymi.

Pinigų srautų ataskaitoje pinigus ir jų ekvivalentus sudaro pinigai banko einamosiose sąskaitose bei indėliai, kurių terminas sutarties sudarymo datą neviršija 3 mėn.

2.10. FINANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

Vadovaujantis 9 TFAS "Finansinės priemonės: klasifikacija ir vertinimas" nuostatomis finansiniai įsipareigojimai apibrėžiami kaip:

- 1) sutartinis įsipareigojimas: i) pateikti grynuosius pinigus ar kitą finansinį turtą kitai įmonei; ar ii) apsikeisti finansiniu turtu ar įsipareigojimais su kita įmone įmonei potencialiai nepalankiomis sąlygomis;
- 2) sutartis, kurios pagrindu ateityje bus arba gali būti atsiskaitoma pačios įmonės nuosavybės instrumentais ir tai: i) ne išvestinės finansinės priemonės, kurių pagrindu įmonė yra arba gali būti įpareigota pateikti kintamą skaičių pačios įmonės nuosavybės instrumentų; arba ii) išvestinės finansinės priemonės, už kurias bus arba gali būti atsiskaitoma kitais būdais, nei apsikeitimas fiksuota grynujų pinigų suma ar kitu finansiniu turtu už fiksuotą skaičių pačios įmonės nuosavybės instrumentų.

Reikšmingas kredito rizikos padidėjimas fiksuojamas tuomet, kai mokėtinos sumos yra neapmokėtos daugiau nei 30 dienų nuo apmokėjimo termino. Finansinėms priemonėms su maža kredito rizika yra priimta taikyti nereikšmingą kredito rizikos padidėjimą.

Paskolos ir skolos su palūkanomis

Skolos iš pradžių pripažįstamos gautų lėšų tikrąja verte, atėmus sandorio išlaidas. Vėliau jos apskaitomos amortizuota verte, o skirtumas tarp gautų lėšų ir sumos, kurią reikės sumokėti per skolos terminą, yra įtraukiamas į laikotarpio bendrųjų pajamų ataskaitą, išskyrus kapitalizuojamas skolinimosi išlaidas, kurios aprašytos žemiau.

Skolinimosi išlaidos, tiesiogiai priskiriamos įsigijimui turto, kuriam reikia laiko paruošti numatomam naudojimui ar pardavimui, statybai ar gamybai yra kapitalizuojamos kaip dalis atitinkamo turto savikainos. Visos kitos skolinimosi išlaidos pripažįstamos sąnaudomis, kai patiriamos. Skolos priskiriamos ilgalaikėms, jei iki ataskaitų datos sudaryta finansavimo sutartis įrodo, kad įsipareigojimas ataskaitų datai pagal pobūdį buvo ilgalaikis.

Prekybos įsipareigojimai

Prekybos įsipareigojimai yra neišvestiniai finansiniai įsipareigojimai su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais, kuriais neprekiuojama aktyvioje rinkoje. Tokie įsipareigojimai yra apskaitomi amortizuota verte, naudojant efektyvių palūkanų normos metodą. Pelnas ir nuostoliai yra pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje, kai prekybos įsipareigojimai yra nurašomi arba amortizuojami.

Kiti įsipareigojimai

Įsipareigojimai apskaitoje registruojami, atsiradus įsipareigojimams vykdant veiklą. Prie įsipareigojimų taip pat priskiriami ir nepanaudotų atostogų įsipareigojimai darbuotojams.

Atsižvelgiant į tai, kad 2014-2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos 11 prioriteto „Techninė parama veiksmų programai administruoti“ priemonės Nr. 11.0.1-CPVA-V-201 „Veiksmų programos administravimas“ lėšos yra skirtos veiksmams, susijusiems su tam tikros 2014-2020 m. ES struktūrinės veiksmų programos administravimu, bet ne tikslinė parama VIPA, todėl prie kitų įsipareigojimų priskiriamos ir gautos sumos ilgalaikio turto įsigijimui. Šiomis sumomis bus dengiamas minėto turto nusidėvėjimo sąnaudos.

2.11. FINANSINĖ IR VEIKLOS NUOMA

VIPA nustato, ar susitarimas yra nuoma arba apima nuomą, atsižvelgdama į sandorio esmę susitarimo sudarymo datą, kuomet susitarimo įvykdymas priklauso nuo specifinio turto panaudojimo arba susitarimas suteikia teisę panaudoti turtą.

Finansinė nuoma - VIPA kaip nuomininkas

Turto nuoma, pagal kurią visa su nuosavybe susijusi rizika ir teikiama nauda perduodama VIPA, yra laikoma finansine nuoma. VIPA apskaito finansinę nuomą kaip turtą bei įsipareigojimus finansinės būklės ataskaitoje, kurių vertės yra lygios nuomojamo turto tikrajai vertei finansinės nuomos pradžioje arba minimalių finansinės nuomos mokėjimų dabartinę vertę, jei pastaroji yra mažesnė. Skaičiuojant minimalių finansinės nuomos mokėjimų dabartinę vertę naudojama diskonto norma yra finansinės nuomos mokėjimų palūkanų norma, kai ją galima išskirti, kitu atveju naudojama VIPA bendra skolinimosi palūkanų norma. Tiesioginės pradinės išlaidos yra įtraukiamos į turto vertę. Finansinės nuomos mokėjimai yra padalinami tarp palūkanų sąnaudų ir neapmokėtų įsipareigojimų mažinimo. Palūkanos nustatomos taip, kad jų procentas nuo neapmokėto finansinės nuomos įsipareigojimų likučio kiekvieno mokėjimo metu būtų pastovus per visą finansinės nuomos laikotarpį.

Finansinės nuomos būdu įsigytam turtui skaičiuojamas nusidėvėjimas. Nusidėvėjimo skaičiavimo tvarka finansinės nuomos būdu įsigytam turtui yra analogiška kaip ir nuosavam turtui. Toks turtas negali būti nudėvimas per ilgesnį nei lizingo laikotarpį, jei, pagal lizingo sutartį, sutarties laikotarpiui pasibaigus, nuosavybė nėra perduodama VIPA.

Veiklos nuoma - VIPA kaip nuomininkas

Turto nuoma, pagal kurią visa su nuosavybe susijusi rizika ir teikiama nauda pasilieka nuomotojui, yra laikoma veiklos nuoma. Įmokos pagal veiklos nuomos sutartį yra apskaitomos kaip sąnaudos bendrųjų pajamų ataskaitoje tiesiniu metodu per nuomos laikotarpį.

Veiklos nuoma - VIPA kaip nuomotąjas

Turtas, išnuomotas pagal veiklos nuomos sutartis, yra apskaitomas finansinės būklės ataskaitoje kaip ilgalaikis materialusis ir investicinis turtas. Šis turtas yra nudėvimas per jo naudingo tarnavimo laikotarpį, taikant tas pačias nusidėvėjimo normas, kaip ir kitam VIPA veikloje naudojamam ilgalaikiam materialiajam turtui. Nuomos pajamos yra pripažįstamos tiesiniu metodu per visą nuomos laikotarpį.

Turto nuoma, pagal kurią visa su nuosavybe susijusi rizika ir teikiama nauda pasilieka nuomotojui, yra laikoma veiklos nuoma. Įmokos pagal veiklos nuomos sutartį yra apskaitomos kaip pajamos tiesiniu metodu per nuomos laikotarpį.

2.12. DOTACIJOS IR SUBSIDIJOS

Dotacija - valstybės ar savivaldybės institucijos teikiama tikslinė parama įmonei, jei ji anksčiau įvykdė arba ateityje įvykdys paramos teikėjos nustatytas sąlygas.

Apskaitoje pripažįstamos dvi dotacijų rūšys:

- su turtu susijusios dotacijos. Jos gaunamos ilgalaikiu turtu arba skiriamos ilgalaikiam turtui pirkti, statyti, rekonstruoti ar kitaip įsigyti. Teikiant tokias dotacijas, gali būti nustatoma ir papildomų sąlygų, susijusių su turto rūšimi, vieta ar laiku, per kurį turtas turi būti įsigijamas arba išlaikomas. Dotacijos yra apskaitomos gauto turto tikrąja verte ir vėliau pripažįstama bendrųjų pajamų ataskaitoje, mažinant turto nusidėvėjimo sąnaudas, per atitinkamo ilgalaikio turto tarnavimo laikotarpį.

- su pajamomis susijusios dotacijos. Jos teikiamos sąnaudoms ir negautoms pajamoms kompensuoti, taip pat visos kitos dotacijos, nepriskirtinos su turto susijusioms dotacijoms. Dotacijos, susijusios su pajamomis, pripažįstamos panaudotomis tiek, kiek per ataskaitinį ar praėjusį periodą patiriama kompensuojamų sąnaudų, mažinant bendrųjų pajamų ataskaitoje atitinkamas sąnaudas.

Avansu gautos dotacijos, susijusios su ilgalaikio turto įsigijimu, yra apskaitomos kaip ilgalaikiai įsipareigojimai iki tokio turto įsigijimo momento.

Dotacijos ir subsidijos yra pripažįstamos tada, kai yra pakankamas užtikrinimas, kad dotacija bus gauta ir visos dotacijos gavimo sąlygos bus vykdomos.

2.13. AKCINIS KAPITALAS IR REZERVAI

Paprastosios akcijos apskaitomos jų nominalia verte. Už parduotas akcijas gauta suma, viršijanti jų nominalią vertę, apskaitoma kaip akcijų priedai. Papildomos išlaidos, tiesiogiai priskiriamos naujų akcijų emisijai, apskaitomos nuosavame kapitale, atėmus jas iš akcijų priedų.

2.14. ATIDĖJINIAI

Atidėjiniai apskaitomi tada, kai dėl įvykio praeityje VIPA turi teisinį įsipareigojimą ar neatšaukiamą pasižadėjimą ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ekonominę naudą teikiantys išteklių, ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Atidėjiniai yra peržiūrimi kiekvieną ataskaitų dieną ir koreguojami, kad atspindėtų tiksliausią dabartinį įvertinimą. Su atidėjiniiais susijusios išlaidos yra apskaitomos bendrųjų pajamų ataskaitoje grynąja verte, atsižvelgiant į kompensuojamas sumas. Jei pinigų laiko vertė yra reikšminga, atidėjiniai yra diskontuojami naudojant efektyvią laikotarpio palūkanų normą (prieš mokesčius), jei reikia, atsižvelgiant į konkrečią įsipareigojimų specifinę riziką. Kai naudojamas diskontavimas, atidėjinio padidėjimas, atspindintis praėjusio laiko tarpą, yra apskaitomas kaip finansinės sąnaudos.

Mokesčius ir kitas įmokas į valstybės biudžetą ir fondus VIPA apskaičiuoja ir moka LR mokesčių administravimo įstatymo ir kitų įstatymų nustatyta tvarka.

2019 m. birželio 30 d. vykdydama veiklą VIPA privalėjo sumokėti darbdavio socialinio draudimo įmokas (1.77 proc. nuo darbuotojams priskaičiuoto darbo užmokesčio), išskaičiuoti ir sumokėti gyventojų pajamų mokestį (20 proc. nuo darbuotojams priskaičiuoto darbo užmokesčio, atėmus neapmokestinamąjį pajamų dydį), išskaičiuoti ir sumokėti privalomąjį pensijos ir sveikatos draudimą (19.50 proc. /1.8 - 3.0 proc. nuo darbuotojams priskaičiuoto darbo užmokesčio).

2.15. PELNO MOKESTIS

Pelno mokesčio apskaičavimas remiasi metiniu pelnu, įvertinus atidėtąjį pelno mokestį. Skaičiuojant pelno mokestį vadovaujamosi mokesčių įstatymais ir mokesčių tarifais, kurie galioja finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną.

Vadovaujantis LR pelno mokesčio įstatymu VIPA 2019 m. apmokestinamajam pelnui taikomas 15 proc. pelno mokesčio tarifas.

Einamųjų metų mokestis

Einamųjų metų pelno mokestis mokamas atsižvelgiant į apmokestinamąjį pelną už metus. Pelno mokestis apskaičiuojamas naudojant finansinių metų pradžioje galiojusį pelno mokesčio tarifą.

Mokestiniai nuostoliai gali būti keliami neribotą laikotarpį, išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir/arba išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir/arba išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno.

Mokestinių nuostolių perkėlimas nutraukiamas, jeigu įmonė nebetęsia veiklos, dėl kurios šie nuostoliai susidarė, išskyrus atvejus, kai įmonė veiklos nebetęsia dėl nuo jos nepriklausančių priežasčių.

Atidėtasis mokestis

Atidėtasis mokestis yra pripažįstamas laikiniems skirtumams tarp turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokesstinės bazės. Atidėtojo mokesčio įsipareigojimai yra bendrai pripažįstami visiems laikiniems skirtumams, o atidėtojo mokesčio turtas pripažįstamas ta dalimi, kuri tikėtinai ateityje sumažins turimą apmokestinamąjį pelną realizuojant laiknuosius skirtumus. Toks turtas ir įsipareigojimai yra nepripažįstami, jei laikini skirtumai yra susiję su prestižu, arba jei sandorio metu (kito nei verslo jungimas) pripažįstamas turtas ar įsipareigojimai neįtakoja nei apmokestinamojo, nei finansinio pelno.

Atidėtojo mokesčio turtas yra peržiūrimas finansinių ataskaitų sudarymo datai ir yra sumažinamas, jei nėra tikėtina, kad įmonė ateityje turės pakankamai apmokestinamojo pelno šiam turtui realizuoti, iki sumos, kuri tikėtinai ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Toks sumažinimas yra atstatomas, kai tampa tikėtina, kad ateityje bus pakankamai apmokestinamojo pelno.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant galiojančią mokesčio normą, kuri bus taikoma tais metais, kuriais numatoma šiuos laikinus skirtumus padengti arba apmokėti, remiantis mokesčio normomis (ir mokesčių įstatymais), kurios yra ar bus patvirtintos iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos. Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai atspindi mokesčines pasekmes, kurių įmonė tikisi ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, siekdama apmokėti ar padengti savo turtą ar įsipareigojimus.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai sudengiami, kai yra teisiškai leidžiama sudengti einamųjų metų mokesčio turtą ir įsipareigojimus ir kai yra susiję su pelno mokesčiais, nustatytais tų pačių institucijų, ir įmonė ketina sudengti einamųjų metų mokesčio turtą ir įsipareigojimus grynąja verte.

Einamųjų metų ir atidėtasis mokestis už laikotarpį

Einamųjų metų ir atidėtasis mokestis yra apskaitomi sąnaudomis arba pajamomis pelne ar nuostoliuose, išskyrus atvejus, kai jie susiję su straipsniais, pripažįstamais ne pelnu ar nuostoliais (kitose bendrose pajamose arba tiesiogiai nuosavybėje), tokiu atveju pelno mokestis taip pat pripažįstamas kitose bendrosiose pajamose arba tiesiogiai nuosavybėje.

2.16. PAJAMŲ APSKAITA

15-ojo TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ nustato principus, kuriuos ūkio subjektas turi taikyti finansinių ataskaitų naudotojams pranešdamas naudingą informaciją apie pajamų ir pinigų srautų, atsirandančių dėl sutarties su klientu, pobūdį, sumą, laiką ir neapibrėžtumą.

Pajamos pripažįstamos sandorio kaina tuomet, kai prekės arba paslaugos perduodamos klientui. Kompleksinės prekės ar paslaugos, kurias galima išskirti, pripažįstamos atskirai ir bet kokios nuolaidos ar lengvatos, taikomos sutarties kainai, paprastai turi būti priskiriamos atskiriems elementams. Jeigu atlygis yra skirtingas dėl tam tikrų priežasčių, turi būti pripažįstamos minimalios sumos, jeigu rizika, kad jos bus atstatytos, nėra reikšminga. Sąnaudos, patirtos siekiant užtikrinti sutarčių su klientais sudarymą, turi būti kapitalizuojamos ir amortizuojamos per sutarties suvartojimo laikotarpį.

Vadovaujantis 15-uoju TFAS nustatoma veiklos įsipareigojimas (pasižadėjimas perduoti prekę ar paslaugą klientui) sutartyje bei ar įmonė yra savo sąskaita veikiantis subjektas (prekės ir paslaugos tiekėjas) ar agentas (atsakingas už prekės ar paslaugos tiekimo organizavimą) ir ar licencijos suteikimo pajamos turėtų būti pripažįstamos tam tikru momentu ar per tam tikrą laikotarpį.

VIPA pajamas sudaro administruojamų / valdomų fondų (JESSICA Kontroliuojantysis fondas, Energijos efektyvumo, Daugiabučių namų modernizavimo, Kultūros paveldo, Savivaldybių pastatų fondai) valdymo mokestis, skaičiuojamas pagal patvirtintas metodikas.

Palūkanų pajamos pripažįstamos kaupimo principu, atsižvelgiant į skolos likutį ir taikomą palūkanų normą. Gautos palūkanų įplaukos pinigų srautų ataskaitoje pateiktos kaip kitų po vienu metų gautinų sumų (finansinio turto) pokytis pagrindinės veiklos pinigų sraute.

2.17. SĄNAUDŲ APSKAITA

Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginimo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su konkrečių pajamų uždirbimu ir jos ateinančiais laikotarpiais neduos pajamų, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo patirtos.

VIPA sąnaudos skirstomos į pardavimo savikainos ir veiklos sąnaudas. Prie pardavimo savikainos sąnaudų priskiriamos tiesiogiai su vykdoma veikla susijusios sąnaudos: atsakingų darbuotojų darbo užmokestis, paslaugų ir prekių išlaidos, būtinos veiklai vykdyti ir, kurios gali būti aiškiai atskirtos ir identifikuotos. Veiklos sąnaudoms priskiriamos bendrosios ir administracinės sąnaudos, būtinos tinkamam įmonės veiklos užtikrinimui.

VIPA patiriamos sąnaudos įgyvendinant 2014-2020 metų projektus „Veiksmų programos administravimas“ yra kompensuojamos 2014-2020 metų ES techninės paramos lėšomis.

2.18. MOKESČIAI

Neapibrėžtieji įsipareigojimai nėra apskaitomi finansinėse ataskaitose, tačiau jie yra atskleidžiami, išskyrus tuos atvejus, kai jų įtaka finansiniams rezultatams nereikšminga.

Neapibrėžtasis turtas nėra apskaitomas finansinėse ataskaitose, tačiau yra atskleidžiamas aiškinamajame rašte, jei iš jo tikimasi gauti ekonominės naudos.

2.19. SUSIJUSIOS ŠALYS

Susijusiomis šalimis pripažįstami akcininkai, Valdybos nariai, jų giminės, valstybės valdomos įmonės (atskleidimo tikslais tik reikšmingų sandorių ar likučių turinčios LR finansų ministerijai pavaldžios įmonės) bei įmonės, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai per tarpininką kontroliuoja įmonę arba yra kontroliuojamos atskirai ar kartu su kita šalimi, kuri taip pat pripažįstama susijusia šalimi, galiojant sąlygai, kad šis ryšys suteikia galimybę vienai iš šalių kontroliuoti kitą šalį arba daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai, priimant finansinius ir valdymo sprendimus.

2.20. TIKROJI VERTĖ

Tikroji vertė apibrėžiama kaip kaina, už kurią vertinimo dieną būtų parduotas turtas arba perleistas įsipareigojimas pagal realų sandorį tarp rinkos dalyvių. Išskiriami trys tikrosios vertės hierarchijos lygiai.

Pirmam lygiui priskiriama ta turto vienetų tikroji vertė, kuri nustatyta remiantis identiško turto kotiruojamais (nekoreguotomis) kainomis aktyviose rinkose.

Antram lygiui priskiriama ta turto vienetų tikroji vertė, kuri nustatyta remiantis tiesiogiai ar netiesiogiai stebimais rodikliais.

Trečiam lygiui priskiriama ta turto vienetų tikroji vertė, kuri nustatyta remiantis nestebimais rodikliais.

Reikšmingi apskaitiniai įvertinimai yra nuolat peržiūrimi ir įvertinami remiantis praėties patirtimi bei kitais veiksniais, įskaitant būsimų įvykių tikimybę, kuri laikoma pagrįsta tam tikromis aplinkybėmis.

Rengiant finansines ataskaitas pagal TFAS, priimtus taikyti ES, vadovybei reikia padaryti tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie įtakoja pateiktas turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumas bei neapibrėžtumų atskleidimus. Pagrindinės sritys, kuriose naudoti vertinimai rengiant šias finansines ataskaitas, yra aptartos žemiau:

Mokesčių patikrinimai

Mokesčių inspekcija gali bet kuriuo metu per 5 iš eilės einančius metus po ataskaitinių mokesčių metų patikrinti buhalterinius įrašus bei apskaičiuoti papildomus mokesčius ir baudas. VIPA vadovybei nežinomos jokios aplinkybės, dėl kurių galėtų iškilti potencialus reikšmingas įsipareigojimas šiuo atžvilgiu.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra apskaitomas visiems nepanaudotiems mokestiniams nuostoliams finansinės būklės ataskaitoje tada, kai yra tikėtina gauti tiek planuojamo mokestinio pelno ateityje, kad jo pakaktų laikiniams skirtumams realizuoti. Reikšmingas vadovybės įvertinimas yra reikalingas nustatant atidėtojo pelno mokesčio turto dydį, kuris gali būti pripažintas, atsižvelgiant į galimą laiką ir būsimo apmokestinamo pelno lygį kartu su būsimo mokesčių planavimo strategijomis.

VIPA vadovybės vertinimu, ateityje VIPA turės pakankamai apmokestinamojo pelno ir galės realizuoti pripažintą finansinės būklės ataskaitoje atidėtojo pelno mokesčio turta.

2.21. ĮVYKIAI PO FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS SUDARYMO DIENOS

Visi po finansinės būklės ataskaitos sudarymo dienos įvykę įvykiai (koreguojantys įvykiai) yra apskaitomi finansinėse ataskaitose, jei jie susiję su ataskaitiniu laikotarpiu ir turi reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.

2.22. UŽSKAITOS

Sudarant finansines ataskaitas turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra užskaitomos tarpusavyje, išskyrus atvejus, kai atskiras TFAS reikalauja arba leidžia būtent tokį tarpusavio užskaitymą.

Dėl atskirų sumų apvalinimo iki eurų, lentelėse skaičiai gali nesutapti, tokios apvalinimo paklaidos šiose finansinėse ataskaitose yra nereikšmingos.

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS PASTABOS

1 pastaba. Nematerialusis turtas

Straipsnis	Licencijos	Programinė įranga	Iš viso
Įsigijimo vertė			
2017 m. gruodžio 31 d. likutis	73.523	309.800	383.323
Įsigytas turtas		36.300	36.300
Perleistas ir nurašytas turtas: Apvalinimo paklaida			
2018 m. gruodžio 31 d. likutis	73.523	346.100	383.323
Įsigytas turtas	1.510		1.510
Perleistas ir nurašytas turtas			
2019 m. birželio 30 d. likutis	75.033	346.100	421.133
Sukaupta amortizacija			
2017 m. gruodžio 31 d. likutis	32.803	80.041	112.844
Apskaičiuota amortizacija	21.757	17.342	39.099
Perleistas ir nurašytas turtas: Apvalinimo paklaida			
2018 m. gruodžio 31 d. likutis	54.560	97.383	151.943
Apskaičiuota amortizacija	9.629	5.611	15.241
2019 m. birželio 30 d. likutis	64.189	102.994	167.184
Likutinė vertė			
2017 m. gruodžio 31 d.	40.720	229.759	270.478
2018 m. gruodžio 31 d.	18.963	248.717	267.680
2019 m. birželio 30 d.	10.844	243.106	253.950

VIPA neturi pagal lizingo sutartis įsigyto ar įsigyjamo nematerialaus turto.

Dalis nematerialiojo turto, kurio įsigijimo vertė 2019 m. birželio 30 d. lygi 108 242 Eur (90 722 Eur ir 17 520 Eur, atitinkamai 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d.) buvo visiškai amortizuota, tačiau vis dar naudojama veikloje.

2 pastaba. Ilgalaikis materialusis turtas

VIPA neturi pagal lizingo sutartis įsigyto ar įsigyjamo materialiojo turto.

Dalis materialiojo turto, kurio įsigijimo vertė 2019 m. birželio 30 d. lygi 50 549 Eur / likutinė vertė 6 Eur (48 263 Eur / likutinė vertė lygi 7 Eur ir 22 393 Eur / likutinė vertė 3 Eur, atitinkamai 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d.) buvo visiškai nusidėvėjusi, tačiau vis dar naudojama veikloje.

Straipsnis	Mašinos ir įrenginiai	Kita įranga	Kitas ilgalaikis turtas	Kiti įrenginiai, prietaisai ir įrankiai	Iš viso
Įsigijimo vertė					
2017 m. gruodžio 31 d. likutis	1.083			170.594	171.677
Įsigytas turtas				27.425	27.425
Perkėlimai				(4.341)	(4.341)
Perleistas ir nurašytas turtas					
2018 m. gruodžio 31 d. likutis	1.083			193.678	194.761
Įsigytas turtas				75.665	75.665
Nurašytas turtas				(53.372)	(53.372)
2019 m. birželio 30 d. likutis	1.083			215.971	217.054
Sukauptas nusidėvėjimas					
2017 m. gruodžio 31 d. likutis	946			122.824	123.770
Perkėlimai					
Apskaičiuotas nusidėvėjimas	137			30.665	30.802
Nurašytas turtas				(2.983)	(2.983)
2018 m. gruodžio 31 d. likutis	1.083			150.506	151.589
Apskaičiuota amortizacija				13.647	13.647
Nurašytas turtas				(5.519)	(5.519)
2019 m. birželio 30 d. likutis	1.083			158.635	159.718
Likutinė vertė					
2017 m. gruodžio 31 d.	137			47.770	47.907
2018 m. gruodžio 31 d.				43.173	43.173
2019 m. birželio 30 d.	1			57.337	57.337

3 pastaba. Finansinis turtas

VIPA ir valstybės kapitalo „Lietuvos energijos“ grupei priklausanti energijos skirstymo bendrovė „Energinis skirstymo operatorius“ (ESO) 2018 m. liepos 3 d. pasirašė komanditinės ūkinės bendrijos „Energetinio efektyvumo projektų finansavimo platforma“ (toliau - EEPFP) steigimo dokumentus. ESO EEPFP dalyvauja komanditoriaus teisėmis, t. y. atsako 10 mln. eurų dydžio įnašu, kurį esant poreikiui įneš 10 metų laikotarpiui, VIPA yra atsakinga už visą EEPFP veiklą: finansuojamų projektų paiešką, paraiškų vertinimą, administravimą ir t. t. Vadovaujantis KŪB „Energinis efektyvumo finansavimo platforma“ dalyvių sutarties nuostatomis VIPA (EEFP Tikrasis narys) įnešė 1 Eur.

Įsteigtos EEPFP lėšomis bus finansuojami energijos vartojimą mažinančių technologijų diegimo projektai. Per šią investicinę platformą projektų finansavimui bus prieinamos tiek Lietuvos institucinių investuotojų, tiek ir tarptautinių finansinių institucijų lėšos.

4 pastaba. Kitas ilgalaikis turtas

Atidėtojo pelno mokesčio turtas paskaičiuotas įvertinus atostogų kaupinius, kurie susideda iš darbo užmokesčio (atostoginių) dalies, darbdavio socialinio draudimo įmokų bei kaupinius pensinio amžiaus darbuotojų išieitinėms kompensacijoms mokėti:

	2019 m. birželio 30 d.	2018 m. gruodžio 31 d.	2017 m. gruodžio 31 d.
Pensijų ir panašių įsipareigojimų atidėjiniai	4.362	4.362	
Atostoginių kaupiniai - Darbo užmokesčiui	75.867	63.588	29.102
Atostoginių kaupiniai - Socialinio draudimo įmokoms	1.343	1.142	9.017
Iš viso	81.572	69.092	38.119
		15%	15%
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	10.364	10.364	5.718

5 pastaba. Atsargos

Straipsnis	2019 m. birželio 30 d.	2018 m. gruodžio 31 d.	2017 m. gruodžio 31 d.
Likutis ataskaitinio laikotarpio pradžioje	7.044	6.487	18.087
įsigijimai per ataskaitinį laikotarpį	10.850	17.007	14.443
Nurašymai per ataskaitinį laikotarpį	13.126	16.450	26.043
Likutinė vertė	4.768	7.044	6.487

VIPA atsargas sudaro raštinės reikmenys, kuras transporto priemonei.

6 pastaba. Išankstiniai mokėjimai /sumokėti avansai

Straipsnis	2019 m. birželio 30 d.	2018 m. gruodžio 31 d.	2017 m. gruodžio 31 d.
Išankstiniai/avansiniai mokėjimai tiekėjams:	3.165	7.237	5.390
<i>prekių tiekimo paslaugos</i>			479
<i>mokymų paslaugos</i>	164	298	
<i>transporto priemonių stovėjimo vietų nuomos paslaugos</i>	1.911	1.911	1.911
<i>audito paslaugos</i>		2.520	
<i>programinės įrangos įsigijimas</i>			
<i>internetinės svetainės priežiūra, atnaujinimas</i>			3.000
<i>programinės įrangos priežiūra, atnaujinimas</i>	1.012	941	
<i>kitos paslaugos</i>	78	1.567	

7 pastaba. Asocijuotų įmonių skolos ir kitos gautinos sumos

Gautinos sumos	2019 m. birželio 30 d.	2018 m. gruodžio 31 d.	2017 m. gruodžio 31 d.
KŪB "Energijos efektyvumo finansavimo platforma"	75.780	33.193	
VIPA vykdomi tarptautiniai projektai	8.588	45.456	48.172
Techninė parama	98.379	12.332	16.169
Gautinās valdymo mokestis	559.124	418.358	462.795
Kitos gautinos sumos	2.269	7.539	5.137
Biudžeto skola įmonei	47.245	47.245	47.245
Atskaitingi asmenys			
Iš viso	791.385	564.123	579.518

8 pastaba. Trumpalaikės investicijos

Siekiant išvengti neigiamo banko sąskaitos likučio apmokestinimo, VIPA sudarė 9 mėnesių terminuoto indėlio sutartį su AB Šiaulių bankas (indėlio suma 999 900 Eur) ir 6 mėnesių terminuoto indėlio sutartį su AB Luminor banku (indėlio suma 9 000 000 Eur).

9 pastaba. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Siekiant išvengti rizikos, VIPA atsiskaitymai galimi ir mokėjimai vykdomi tik banko pavedimu.

2019 m. birželio 30 d. ir 2018 m. gruodžio 31 d. pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro pinigines lėšas bankų sąskaitose eurais (2017 m. gruodžio 31 d. - eurais).

VIPA nuosavas pinigines lėšas laiko Swedbank AB, AB Šiaulių bankas, ir AB Luminor bankas.

Pinigų srautų ataskaita sudaroma netiesioginiu metodu, kuomet ataskaitinio laikotarpio grynas pelnas (nuostolis) yra perskaičiuojamas į ataskaitinio laikotarpio pinigų kiekį, gautą arba išleistą pagrindinėje VIPA veikloje.

10 pastaba. Ateinančių laikotarpių sąnaudos

VIPA apskaitoje ateinančių laikotarpių sąnaudoms priskiriama prenumeratos, draudimo ir panašios tęstinio pobūdžio paslaugos, kai yra abi šios sąlygos:

- už paslaugas yra apmokama pagal sąskaitą faktūrą, draudimo polisą ar kitą apskaitos dokumentą, patvirtinantį paslaugų atlikimą;
- paslaugos bus gaunamos nuolatos, daugiau nei vieną ateinantį ataskaitinį laikotarpį, kuriam sudaromas metinių arba tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys.

Kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas apskaičiuojama ataskaitiniam laikotarpiui tenkanti sąnaudų dalis, koreguojamas ateinančių laikotarpių sąnaudų likutis ir registruojamos ataskaitinio laikotarpio sąnaudos.

Ateinančių laikotarpių sąnaudos	2019 m. birželio 30 d.	2018 m. gruodžio 31 d.	2017 m. gruodžio 31 d.
- prenumerata	340	371	794
- automobilio draudimas	1.472	695	661
- turto draudimas	98	293	
- metinis anitvirusinių licencijų mokestis	1.357	5.600	1.924
- vadovybės civilinės atsak. draudimas	146	2.871	3.343
- narystės mokesčiai	561		1.000
- VIPA sveitainės palaikymo mokestis	23	49	
- Metinis mokestis Lietuvos bankui	1.646		
Iš viso	5.643	9.879	7.722

11 pastaba. Akcininkų nuosavybė

Akcininkas	Paprastųjų akcijų skaičius (vnt.)	Paprastųjų akcijų vertė (EUR)	Proc.
	2019.06.30	2019.06.30	2019.06.30
LR finansų ministerija	379.874	11.001.151	100

Pelnas (nuostoliai) tenkantis vienai akcijai, apskaičiuoti dalijant VIPA ataskaitinio laikotarpio grynąjį pelną (grynuosius nuostolius) iš akcijų skaičiaus.

Straipsnis	2019 m. birželio 30 d.	2018 m. gruodžio 31 d.	2017 m. gruodžio 31 d.
Grynasis ataskaitinio laikotarpio pelnas (nuostoliai), EUR	88.528	69.633	235.318
Akcijų skaičius, vnt.	379.874	69.100	69.100
Pelnas (nuostolis) tenkantis vienai akcijai, EUR	0,23	1,01	3,41

Vadovaujantis LR akcinių bendrovių įstatymu, VIPA privalo pervesti ne mažiau kaip 1/20 (5 proc.) ataskaitinių finansinių metų pelno į privalomuosius rezervus, kol bus pasiektas rezervo dydis ne mažesnis nei 1/10 įstatinio kapitalo (ne mažiau 10 proc. įstatinio kapitalo vertės). Privalomasis rezervas gali būti naudojamas tik VIPA nuostoliams padengti.

12 pastaba. Rezervai

Straipsnis	2019 m. birželio 30 d.	2018 m. gruodžio 31 d.	2017 m. gruodžio 31 d.
Privalomasis rezervas	236.604	233.122	221.329
Specialusis kapitalo rezervas (NPĮ įst.)	33.314		
Kiti rezervai (darbuotojų skatinimui)		49.035	13.987

13 pastaba. Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)

VIPA pajamas sudaro valdymo mokestis, gautas už:

- finansų tarpininko funkcijų atlikimą, įgyvendinant daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą;
- finansų tarpininko funkcijų atlikimą, įgyvendinant aukštųjų mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų bendrabučių atnaujinimo (modernizavimo) programos įgyvendinimą;
- Daugiabučių namų modernizavimo fondo valdytojo funkcijų atlikimą;
- Energijos efektyvumo fondo valdytojo funkcijų atlikimą;
- Kultūros paveldo ir Savivaldybių pastatų fondų valdytojo funkcijų atlikimą.

Straipsnis	2019 m. birželio 30 d.	2018 m. birželio 30 d.	2017 m. birželio 30 d.
Finansų tarpininko funkcijų atlikimas	227.571	254.696	306.709
Fondų valdytojo funkcijų atlikimas	743.638	552.253	495.547
Iš viso	971.209	806.949	802.256

Kitos pajamos :

Straipsnis	2019 m. birželio 30 d.	2018 m. bir- želio 30 d.	2017 m. birželio 30 d.
Kitos veiklos pajamos	13.068	30.000	23.554
Baudų delspinigių pajamos	2.429	1.243	367
Kitos finansinės pajamos	2.000		58
Iš viso	17.497	31.243	23.979

VIPA įgyvendina 2014-2020 metų projektus „Veiksmų programos administravimas“ ir „Informavimas apie veiksmų programą“, kurių metu patirtos išlaidos yra kompensuojamos 2014-2020 metų ES techninės paramos lėšomis. Dalis veiklos išlaidų kompensuojama ir tarptautinių projektų, kurių įgyvendinime dalyvauja VIPA, lėšomis.

	2019 m. birželio 30 d.			2018 m. birželio 30 d.	2017 m. birželio 30 d.
	sąnaudos iš viso	sąnaudų kompensavi- mas	sąnaudos po kompensa- vimo	sąnaudos po kompensa- vimo	sąnaudos po kompensa- vimo
Darbo užmokesčio ir soc. draudimo sąnaudos	715.766	151.926	563.840	450.880	386.511
Nusidėvėjimas ir amortizacija	28.071	1.008	27.063	36.787	39.048
Patalpų ir automobilio nuomos sąnaudos	67.736	5.934	61.802	29.741	30.317
Komunalinės paslaugos	19.928	2.194	17.734	14.438	11.638
Automobilio eksploataci- jos sąnaudos, kuras	3.812		3.812	5.223	1.779
Ryšių paslaugų sąnaudos	3.023		3.023	5.923	2392
Komandiruočių sąnaudos	11.628		11.628	13.557	20.963
Kvalifikacijos kėlimo sąnaudos	9.721		9.721	13.069	18.205
Konsultacinės ir teisinės paslaugos	42.883		42.883	70.105	57.083
Ilgalaikio turto priežiūros paslaugos	29.048		29.048	16.097	13.525
Veiklos sąnaudos	154.723	25.100	129.623	53.614	91.918
Pelno mokesčio sąnaudos			0	20.365	44.428
Iš viso	1.086.340	186.162	900.178	729.799	717.807

14 pastaba. Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai

Kreditoriai	Mokėtinos sumos					
	Per vienerius metus			Po vienerių metų		
	2019.06.30	2018.12.31	2017.12.31	2019.03.31	2018.12.31	2017.12.31
Gauti išankstiniai apmokėjimai			56.005			
Įsipareigojimai tiekėjams	34.379	10.406	24.474			
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai						
Atostogų kaupiniai	77.209	63.588	29.102			
Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	112.783	9.185.336	41.660			
Sukauptos sąnaudos		22.894	3.577			
Iš viso	224.371	9.282.224	154.818	-	-	-

2019 m. birželio 30 d. atostogų rezervas apskaičiuotas atsižvelgiant į mokesčių reformą bei vidutinės darbo užmokesčio sąnaudas ir sukauptas nepanaudotas atostogų dienas iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos.

Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai:

- 35.292 Eur - techninės paramos lėšos;
- 76.744 Eur - Cityzee tarptautinio projekto lėšos;
- 747 Eur - kitos mokėtinos sumos.

15 pastaba. Neapibrėžtieji įsipareigojimai

VIPA finansiniai įsipareigojimai apskaitoje registruojami tik tada, kai įmonė prisiima įsipareigojimą sumokėti pinigais ar atsiskaityti kitu turto. Planuojami sandoriai, suteiktos garantijos ir laidavimai, kurių dar nereikia vykdyti, VIPA finansiniais įsipareigojimais nepripažįstami, kol jie neatitinka finansinio įsipareigojimo apibrėžimo. VIPA tokių įsipareigojimų neturėjo ataskaitinio laikotarpio pabaigai.

VIPA nėra suteikusi garantijų tretiesiems asmenims ar įkeitusi turto.

2016 m. gruodžio mėn. VIPA sudarė automobilio nuomos (Turto veiklos nuomos) sutartį, pagal kurią neapibrėžtieji nuomos įsipareigojimai sudaro:

Eurais	2019 m.	2018 m.	2017 m.
Per metus	11.209	11.209	7.171
Daugiau kaip vieneri metai, bet mažiau nei penkeri metai		11.209	22.418
Iš viso	11.209	22.418	29.589

Sutartis baigsis 2019 m. gruodžio mėn.

VIPA nuomojasi administracines patalpas. 2014 m. VIPA sudarė negyvenamųjų patalpų nuomos sutartį, kurios galiojimas baigėsi 2018 m. gruodžio mėn. 2018 m. spalio mėn. pasirašyta naujai sudaryta negyvenamųjų patalpų nuomos sutartis, kuri įsigaliojo nuo 2019 m. sausio mėn. Atitinkamai neapibrėžtieji nuomos įsipareigojimai sudaro:

Eurais	2019 m.	2018 m.	2017 m.
Per metus	101.203	59.484	57.360
Daugiau kaip vieneri metai, bet mažiau nei penkeri metai	207.024	101.203	59.484
Iš viso	308.227	160.687	116.844

Atidėjiniai

Vadovaujantis 2013 m. rugpjūčio 19 d. paskolos sutarties su Europos investicijų banku dėl daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) nuostatomis, VIPA iki 2017 m. gruodžio 31 d. Europos investiciniam bankui mokėjo garantijos mokesčių nuo galutinių naudos gavėjų įmokų, vėluojamų sumokėti daugiau 60 dienų. Šiam tikslui VIPA apskaitoje buvo suformavusi atidėjinį.

2019 m. birželio 30 d. finansinės būklės ataskaitoje prie ilgalaikių įsipareigojimų - Pensijų ir panašių įsipareigojimų atidėjiniai įtraukta pensinio amžiaus darbuotojų išeitinėms išmokoms suformuotas 4 362 Eur atidėjinys, kurį sudaro 2 mėnesių darbuotojų vidutinis darbo užmokestis.

Teisminiai ginčai

VIPA neturi reikšmingų teisinių ginčų su trečiosiomis šalimis.

Vadovybės žiniomis nebuvo pateikti ir nėra nagrinėjami jokie ieškiniai VIPA kaip atsakovei.

VIPA žinomų mokesčių ar kitų ieškinių, įstatymų ar poįstatyminių norminių aktų pažeidimų ar galimų pažeidimų, su VIPA susijusių tyrimų, kuriuos atliko ar atlieka bet kokia bendrovę kontroliuojanti vyriausybė institucija, ar kitų galimų atsakomybės atvejų nėra.

VIPA, atstovaudama Daugiabučių namų modernizavimo ir Jessica fondus, ataskaitiniais metais kaip ieškovė dalyvavo civilinėse bylose dėl skolų, pagal daugiabučių namų atnaujinimo paskolų sutartis, priteisimo iš daugiabučių gyvenamųjų namų butų savininkų. Ieškiniai dėl skolų, procesinių palūkanų priteisimo ir bylinėjimosi išlaidų buvo tenkinti.

VIPA, pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui, atstovaudama valdomus Daugiabučių namų modernizavimo ir Jessica fondus, dalyvauja kaip ieškovė dėl skolos, pagal daugiabučių namų atnaujinimo paskolos sutartį, priteisimo iš daugiabučių gyvenamųjų namų butų savininkės 7 439 Eur ir dėl ne pagal paskirtį panaudotų paskolos lėšų grąžinimo iš daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojo UAB "Būsto valda" 23 035 Eur.

Kapitalo rizikos valdymas

Pagrindinis VIPA kapitalo valdymo tikslas yra garantuoti, kad bendrovė atitiktų išorinius kapitalo reikalavimus ir užtikrintų jos veiklos tęstinumą. VIPA kapitalą sudaro savininko - valstybės kapitalas, turtą - atitinkantis kapitalas, rezervai ir nepaskirstytasis pelnas. LR finansų ministerija yra VIPA valstybei nuosavybes teise priklausančių akcijų valdytoja.

LR finansų ministerija nustatytuose VIPA strateginio planavimo dokumentuose numato reikalavimus, siektinus rodiklius bendrovei, kurių vykdymas pateiktas VIPA veiklos ataskaitoje.

VIPA pasiekė 2019 metų metinius tikslus:

- nuosavo kapitalo grąža - siektinas rodiklis $\geq 1,0$ proc., pasiekimas - 0,78 proc. (2018 m. - 2,71 proc., 2017 m. - 7,76 proc., 2016 m. - 13,69 proc.) ;
- pelnas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą bei amortizaciją (EBITDA) - siektinas rodiklis 0,2 mln. Eur, pasiekimas - 0,112 mln. Eur (2018 m. - 0,15 mln. Eur, 2017 m. - 0,4 mln. Eur, 2016 m. - 0,6 mln. Eur).

Dividendai skiriami ir mokami vadovaujantis LR vyriausybės 1997 m. sausio 14 d. nutarimo "Dėl dividendų už valstybei priklausančias bendrovių akcijas ir valstybės įmonių pelno įmoky" Nr. 20 (nauja redakcija nuo 2017 m. sausio 1 d.) nuostatomis.

Kredito rizika

VIPA diversifikuoja laisvas pinigines lėšas bankuose, sandorius sudaro tik su institucijomis, kurios pačios, ar jas kontroliuojantys bankai, turi ilgalaikio skolinimosi užsienio valiuta aukštus kredito reitingus (ne žemesnį nei A-) arba yra pripažinti VIPA partnerių (Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas, Europos investicijų bankas).

54 proc. VIPA lėšų laikoma Swedbank AB (Tarptautinės reitingų agentūros "Moody's Investors Service" 2018 12 31 suteiktas reitingas Aa2), 46 proc. AB Šiaulių bankas (2017 10 23 Moody's suteiktas reitingas Baa3; stambiausias akcininkas Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas - VIPA partneris).

Likvidumo rizika

Konservatyvus likvidumo rizikos valdymas reiškia pakankamą pinigų ir pinigų ekvivalentų kiekio užtikrinimą. VIPA pinigų srautai yra teigiami, o jos trumpalaikis turtas didele dalimi viršija trumpalaikius įsipareigojimus, dėl to likvidumo rizika yra labai nedidelė. Dėl šios priežasties VIPA vadovybė nėra įdiegusi jokių formalių procedūrų likvidumo rizikai valdyti.

Likvidumo rizika valdoma planuojant VIPA pinigų srautų judėjimą. VIPA turi prievolę sudaryti 3 metų strateginį planą bei pajamų - išlaidų sąmatą, kurių vykdymą kontroliuoja akcininkas.

Operacinė rizika

Operacinė rizika - tikimybė patirti nuostolius dėl netinkamų ar neveikiančių:

- 1) vidinių procesų,
- 2) žmonių ir
- 3) sistemų arba
- 4) išorinių įvykių.

Operacinės rizikos apibrėžimas apima atitikties ir reputacijos riziką.

Operacinės rizikos valdymo tikslas yra laiku nustatyti, įvertinti, stebėti bei kontroliuoti visų reikšmingų VIPA veiklos sričių, procesų ir sistemų operacinę riziką, siekiant apsaugoti bendrovės turtą ir akcininkų interesus.

2018 m. pabaigoje VIPA tapo Nacionaline plėtros įstaiga, kurios priežiūrą vykdo Lietuvos bankas. Tuo tikslu buvo atnaujinta Rizikos valdymo procedūra, kuri buvo papildyta sąvokomis ir valdymo priemonėmis artimesnėmis bankiniam sektoriui.

Finansinės rizikos valdymas

Administruojamų / valdomų fondų suteiktų paskolų vertės nuvertėjimui apskaičiuoti paskolos yra įvertinamos ir suskirstomos į rizikos grupes. Kiekvienai paskolų rizikos grupei yra taikomi skirtingi nuostolingumo koeficientai:

II rizikos grupei (mokėjimo terminai praleisti nuo 31 iki 60 kalendorinių dienų (įmtinai)) - ne mažiau kaip 5 proc. neapdraustosios paskolos dalies;

III rizikos grupei (mokėjimo terminai praleisti nuo 61 iki 90 kalendorinių dienų (įmtinai)) - ne mažiau kaip 25 proc. neapdraustosios paskolos dalies;

IV rizikos grupei (mokėjimo terminai praleisti nuo 91 iki 120 kalendorinių dienų (įmtinai)) - ne mažiau kaip 50 proc. neapdraustosios paskolos dalies;

V rizikos grupei (mokėjimo terminai praleisti daugiau kaip 120 kalendorinių dienų) - 100 proc. neapdraustosios paskolos dalies.

16 pastaba. Kita reikšminga informacija

Lietuvoje finansinės priemonės infrastruktūrai buvo pradėtos įgyvendinti siekiant atnaujinti (modernizuoti) daugiabučius namus. Tam tikslui 2009 metais buvo įsteigtas JESSICA Kontroliuojantysis fondas (JESSICA KF), valdomas Europos investicijų banko. VIPA pasirinkta finansiniu tarpininku. 2013 m. buvo pasirašyta sutartis su Europos investicijų banku (EIB) dėl lengvatinių paskolų teikimo ir administravimo mokymo įstaigų studentų bendrabučių atnaujinimui. VIPA buvo paskirta finansiniu tarpininku.

JESSICA Kontroliuojantysis fondas apskaitomas atskirai užbalansėje ir atskira finansinė atskaitomybė nesudaroma šiam fondui.

Vykdydama 2013 m. rugpjūčio 19 d. VIPA kartu su Centrine projektų valdymo agentūra (toliau - CPVA) pasirašytą Sąlyginės paskolos sutartį su Europos Investicijų banku dėl daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) įgyvendinant JESSICA Kontroliuojančiojo fondo veiklas Lietuvoje, VIPA iš viso sudarė 115 paskolos sutarčių dėl daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo), kurių vertė siekė 29,8 mln. eurų. Projektai baigti įgyvendinti 2017 m., išmokėta 29,5 mln. eurų paskolų.

Vykdydama 2013 m. liepos 18 d. VIPA kartu su CPVA pasirašytą Sąlyginės paskolos sutartį su Europos Investicijų banku dėl aukštųjų mokyklų bei profesinio mokymo įstaigų bendrabučių atnaujinimo (modernizavimo), VIPA sudarė 16 paskolos sutarčių. Bendra pasirašytų sutarčių vertė - 11,7 mln. eurų. Projektai baigti įgyvendinti 2016 m., išmokėta 11,7 mln. eurų paskolų.

2015 m. vasario 18 d. VIPA pasirašė trišalę Energijos Efektyvumo fondo (ENEF) steigimo ir finansavimo sutartį su LR Finansų ministerija ir LR Energetikos ministerija. ENEF įsteigtas kaip fondų fondas, kurį patikėjimo teise valdo ir administruoja VIPA. Fondo tikslas - energijos efektyvumo didinimas investuojant į viešąją infrastruktūrą. Bendra ENEF įnašo suma - 79,65 mln. eurų. 2017 m. gruodžio 12 d. pasirašyta trišalė garantijos sutartis tarp Jonavos rajono savivaldybės, Danske banko ir VIPA, skirta Jonavos gatvių apšvietimo modernizavimo projektui įgyvendinti. Suteiktos VIPA garantijos suma sudaro 403 tūkst. eurų. Iki 2019 m. birželio 30 d. išmokėtų paskolų suma centrinės valdžios viešųjų pastatų modernizavimui buvo 1,94 mln. eurų. Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos suteiktų subsidijų suma centrinės valdžios viešųjų pastatų modernizavimui buvo 0,07 mln. Eurų.

2015 m. kovo 27 d. VIPA pasirašė trišalę Daugiabučių namų modernizavimo fondo (DNMF) steigimo ir finansavimo sutartį su LR Finansų ministerija ir LR Aplinkos ministerija. DNMF tikslas - skatinti energijos vartojimo efektyvumo didinimą investuojant į daugiabučių namų modernizavimą. 2015 m. rugsėjo 17 d. buvo atliktas DNMF sutarties pakeitimas, kuriuo bendra DNMF įnašo suma padidinta iki 74 mln. eurų. DNMF įsteigtas kaip finansinė priemonė, jį patikėjimo teise valdo ir administruoja VIPA. Iki 2019 m. birželio 30 d. buvo sudarytos 238 daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) sutartys už 80,2 mln. eurų (sutarčių virškontraktavimui panaudotos grįžtančios lėšos). Faktiškai suteiktų paskolų vertė 2019 m. birželio 30 d. buvo 78,73 mln. eurų.

2017 m. gegužės 10 d. VIPA pasirašė sutartį su Europos rekonstrukcijos ir plėtros banku (ERPB) dėl 50 mln. eurų paskolos daugiabučių namų renovacijai Lietuvoje. Gautas ERPB finansavimas skirtas daugiabučių namų atnaujinimo lengvatiniams paskoloms, kurioms taikomos VIPA daugiabučių namų renovacijos (modernizacijos) tvarkos apraše numatytos sąlygos. Iki 2019 m. birželio 30 d. buvo sudarytos 114 daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) sutartys už 43,9 mln. eurų. Išmokėtų paskolų suma iki 2019 m. birželio 30 d. buvo 25,5 mln. eurų.

2017 m. birželio 29 d. LR Finansų ministerija, LR Kultūros ministerija ir VIPA pasirašė fondų fondo „Kultūros paveldo fondas“ (toliau - KPF) steigimo ir finansavimo sutartį. Bendra įnašo į KPF suma - 5,2 mln. eurų. Ataskaitiniu laikotarpiu išmokėjimų nebuvo atlikta.

2017 m. birželio 27 d. LR Finansų ministerija, LR Aplinkos ministerija ir VIPA pasirašė fondų fondo „Savivaldybių pastatų fondas“ (toliau - SPF) steigimo ir finansavimo sutartį. Bendra įnašo į SPF suma - 17,3 mln. eurų. Sutartis su atrinktu finansinės priemonės valdytoju - AB „Šiaulių bankas“ pasirašyta 2018 m. gegužės 18 d. Pagal AB „Šiaulių bankas“ pateiktą ataskaitą 2018 m. išduota viena

paskola Tauragės rajono savivaldybės administracijai, kuri sudaro 387,9 tūkst. eurų, išmokėta suma sudaro 117,3 tūkst. eurų.

Nuo 2016 metų sausio 1 d. fondų fondai tapo viešojo sektoriaus subjektais ir jų apskaita yra atskirta nuo VIPA apskaitos.

VIPA laisvos lėšos bankų sąskaitose 2019 m. birželio 30 d. sudarė 0,478 mln. Eur.

Valdomų fondų laisvos lėšos (nėra VIPA nuosavybė):

- DNMF 28,49 mln. Eur,
- ENEF 3,76 mln. Eur,
- KPF 0,008 mln. Eur,
- SPF 0,011 mln. Eur,
- VF 4,394 mln. Eur.

JESSICA Kontroluojančiojo fondo laisvos lėšos sudarė 0,97 mln. Eur.

Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos lėšos gali būti išimtinai naudojamos tik daugiabučių namų atnaujinimui (modernizavimui), tai yra lėšų pervedimui rangos darbus vykdančioms įmonėms, VIPA valdymo mokesčio sumokėjimui, lėšų grąžinimui Europos Investicijų bankui.

Bendrabučių atnaujinimo (modernizavimo) programos lėšos gali būti išimtinai naudojamos tik bendrabučių atnaujinimui (modernizavimui), tai yra lėšų pervedimui rangos darbus vykdančioms įmonėms, VIPA valdymo mokesčio sumokėjimui, lėšų grąžinimui Europos Investicijų bankui.

Pinigai, esantys VIPA banko sąskaitose, kuriais VIPA disponuoja įgyvendindama aukštųjų mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų bendrabučių atnaujinimo (modernizavimo) ir daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programas, finansuojamas JESSICA Kontroluojančiojo fondo lėšomis, nelaikoma VIPA nuosavybe. VIPA apskaitoje šios priemonės lėšos yra apskaitomos taikant atskirą apskaitos kodą.

17 pastaba. Finansiniai ryšiai su įmonės vadovais ir kitais susijusiais asmenimis

Šalys yra laikomos susijusiomis, kai viena šalis turi galimybę kontroliuoti kitą arba gali daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai priimant finansinius ir veiklos sprendimus.

VIPA susijusiais asmenimis yra laikoma komandinė ūkinė bendrija „Energijos efektyvumo finansavimo platforma“ (kurioje VIPA yra Tikrasis narys), VIPA vadovybė, valdyba, stebėtojų taryba ir su jais susiję asmenys. Jokių kitų sandorių nei nurodyti ankstesnėse pastabose su šiais asmenimis VIPA nei ataskaitiniais nei praėjusiais metais neturėjo.

2019 m. I ketv., 2018 m., 2017 m. ir 2016 m. VIPA vadovybei (direktoriui, valdybos ir stebėtojų tarybos nariams) nebuvo suteikta jokių paskolų, garantijų, nebuvo jokių kitų išmokėtų ar priskaičiuotų sumų ar turto perleidimo.

	2019 m. birželio 30 d.	2018 m. birželio 30 d.	2017 m. birželio 30 d.
Per ataskaitinį laikotarpį VIPA vadovams priskaičiuotos sumos, susijusios su darbo santykiais	80.117	63.838	46.967
Premija skirta vadovui iš paskirstytinojo pelno	13.286		
Išaitinė kompensacija	11.864		
Vidutinis vadovų skaičius per ataskaitinį laikotarpį	4	4	4

18 pastaba. Pobalansiniai įvykiai

Finansinių ataskaitų parengimo dieną VIPA vadovybė dar nebuvo parengusi pelno (nuostolių) paskirstymo projekto.

Jokių kitų pobalansinių įvykių, kurie galėtų daryti reikšmingą įtaką VIPA finansinėms ataskaitoms iki ataskaitų patvirtinimo dataos nebuvo.

Generalinis direktorius

Vyriausioji finansininkė

Gvidas Dargužas

Raimonda Lauraitytė